Licenčná zmluva koncového užívateľa.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE: Pred stiahnutím, inštaláciou, kopírovaním alebo použitím si pozorne prečítajte nižšie uvedené podmienky používania produktu. **INŠTALÁCIOU, STIAHNUTÍM, KOPÍROVANÍM ALEBO POUŽITÍM PRODUKTU VYJADRUJETE SVOJ SÚHLAS S TÝMITO PODMIENKAMI.**

SÚHLASÍTE S TÍM, ŽE TÁTO ZMLUVA MÁ ROVNAKÚ PLATNOSŤ AKO AKÁKOĽVEK INÁ VAMI PODPÍSANÁ, PÍSOMNE DOHODNUTÁ ZMLUVA. DODRŽOVANIE TEJTO ZMLUVY JE MOŽNÉ NA VÁS I NA KAŽDEJ PRÁVNICKEJ OSOBE, KTORÁ TÚTO ELEKTRONICKÚ PUBLIKÁCIU ZÍSKA A KTOREJ MENOM JE POUŽÍVANÁ, PRÁVNE VYMÁHAŤ: SÚHLASÍTE S TÍM, ŽE VAŠE POUŽÍVANIE ELEKTRONICKEJ PUBLIKÁCIE JE POTVRDENÍM TOHO, ŽE STE TÚTO DOHODU PREČÍTALI, ROZUMIETE JEJ A SÚHLASÍTE S TÍM, ŽE STE VIAZANÝ JEJ USTANOVENIAMI.

Táto licenčná zmluva koncového (ďalej len „Dohoda“) uzatvorená medzi spoločnosťou Inter 24 Trade s.r.o. so sídlom ul gen. L. Svobodu 5, Trenčín zapísaná v obchodnom registri , okresného súdu v Trenčíne oddiel Sro, vložka 12092/R , IČ 36313386 (ďalej len „Poskytovateľ“) a Vami, fyzickou alebo právnickou osobou, (ďalej len „Koncový užívateľ“) Vás oprávňuje k používaniu elektronickej publikácie definovanej v článku „Udelenie licencie“ tejto dohody. Elektronická publikácia definovaná v článku 1. tejto dohody môže byť uložená na CD-ROM nebo DVD médiu, zaslaná elektronickou poštou alebo stiahnutá zo servera Poskytovateľa. .

TOTO NIE JE KÚPNA ZMLUVA, ALE DOHODA O PRÁVACH KONCOVÉHO UŽÍVATEĽA. Elektronická publikácia nie je predávaná ale je poskytovaná na základe licencie. Poskytovateľ zostáva vlastníkom kópie elektronickej publikácie a prípadného fyzického média, na ktorom sa elektronická publikácia dodáva v obchodnom balení, rovnako i všetkých kópií elektronickej publikácie, na ktorej má koncový užívateľ podľa tejto dohody právo. Poskytovateľ povoľuje užívanie tejto elektronickej publikácie v súlade s podmienkami tejto zmluvy-

Súčasťou publikácie môže byť i technológia aktivácie produktu a ďalšie technológie určené k zamedzeniu neoprávneného používania a kopírovania..

Definície
"Vy" a "Váš" odkazuje a zahŕňa všetky osoby alebo právne subjekty, ktoré získali tento túto elektronickú publikáciu a v mene ktorých sa táto publikácia používa.
„Počítač“ znamená virtuálne alebo fyzické osobné elektronické zariadenie, ktoré prijíma informácie v digitálnej nebo podobnej forme a nakladá s nimi s cieľom dosiahnuť určitého výsledku na základe súboru pokynov.
„Povolený počet“ znamená jeden 1.
„E-Book – elektronická publikácia“ je elektronická verzia tradičnej tlačenej knihy ktorú je možno čítať použitím osobného počítača a/alebo zariadení čítajúcich E-Book

Udelenie licencie
Za predpokladu že ste uhradili poplatok za túto elektronickú publikáciu Vám poskytovateľ udeľuje nevýhradné a neprevoditeľné právo inštalovať elektronickú publikáciu na pevný disk počítača alebo iné podobné médium slúžiace k trvalému ukladaniu dát, inštalácii a ukladaniu do pamäti počítačového systému, avšak najviac na 1 počítači. Môžete inštalovať a používať na vašom firemnom počítači a na vašom domácom počítači len jednu kópiu.

Obmedzenia
Ste oboznámení s tým, že Elektronická publikácia je chránená pred neautorizovaným kopírovaním a používaním. V Publikácii sú aplikované jedinečné kódy priradené k Vašej užívateľskej licencii.

Obmedzenie práv Koncového užívateľa. Elektronickú publikáciu nesmiete kopírovať, šíriť, zdieľať, oddeľovať jej časti s nasledujúcimi výnimkami:
a) Môžete pre sebe vytvoriť jednu kópiu elektronickej publikácie na médiu určenom k trvalému ukladaniu dať ako záložnú kópiu, za predpokladu, že sa Vaša archívna záložná kópia nebude inštalovať alebo sa používať na inom počítači. Vytvorenie akejkoľvek ďalšej kópie Elektronickej publikácie je porušením tejto dohody.
b) Nesmiete používať, upravovať, prekladať, reprodukovať alebo prevádzať práva k používaniu Elektronickej publikácie alebo kópie Elektronickej publikácie inak, než je výslovne uvedené v tejto dohode.
c) Elektronickú publikáciu nesmiete predať, sublicencovat, prenajať inej osobe alebo Elektronickú publikáciu vziať do prenájmu od inej osoby, alebo Elektronickú publikáciu požičať.
f) Súhlasíte s tím, že budete používať Elektronickú publikáciu iba spôsobom, ktorý je v súlade so všetkými právnymi predpismi, predovšetkým v súlade s platnými obmedzeniami vyplývajúcimi z autorského zákona a ďalších zákonov o duševnom vlastníctve.

Autorská práva. Elektronická publikácia a všetky práva, predovšetkým vlastnícke práva a práva duševného vlastníctva v nich, sú vlastníctvom poskytovateľa alebo jeho poskytovateľov licencií. Tieto sú chránené ustanoveniami medzinárodných dohôd a všetkými ďalšími aplikovateľnými zákonmi krajiny, v ktorej sa elektronická publikácia používa.
Výhrada práv. Všetky práva k Elektronickej publikácii okrem práv, ktoré Vám boli ako Koncovému užívateľovi elektronickej publikácie výslovne udelené v tejto Dohode, si Poskytovateľ vyhradzuje pre seba.

Začiatok a trvanie Dohody. Tato Dohoda je platná a účinná od prvého dňa, kedy ste načítali Elektronickú publikáciu do Vášho počítača. Dohodu môžete kedykoľvek vypovedať tak, že natrvalo vymažete, zničíte nebo na svoje vlastní náklady vrátite Elektronickú publikáciu, všetky prípadné záložné kópie a všetky súvisiace materiály, ktoré ste získali od Poskytovateľa alebo jeho obchodných partnerov. Táto Dohoda a jej ustanovenia zostávajú v platnosti bez časového obmedzenia.
Zmena Koncového užívateľa. Koncový užívateľ môže previesť licenciu a všetky práva z tejto Dohody na iného Koncového užívateľa iba so súhlasom Poskytovateľa a v prípade, pokiaľ nový Koncový užívateľ písomne vyhlási, že preberá všetky práva a povinnosti, ktoré má podľa tejto Dohody pôvodní Koncový používateľ.

Údaje o Koncovom užívateľovi a ochrana práv. Vy ako koncový užívateľ oprávňujete Poskytovateľa, aby prenášal, zpracovával a uchovával údaje, ktoré Vás umožnia identifikovať. Súhlasíte, že poskytovateľ môže svojimi prostriedkami kontrolovať, či používate Elektronickú publikáciu v súlade s ustanoveniami tejto Dohody.

Všeobecné ustanovenia. V prípade, že akékoľvek ustanovenia tejto Dohody je neplatné a nevykonateľné, neovplyvní to platnosť ostatných ustanovení tejto Dohody. Tie zostávajú platné a vykonateľné podľa podmienok v nej stanovených. Táto Dohoda medzi Vami a Poskytovateľom predstavuje jedinú a úplnú Dohodu vzťahujúcu sa k Elektronickej publikácii.

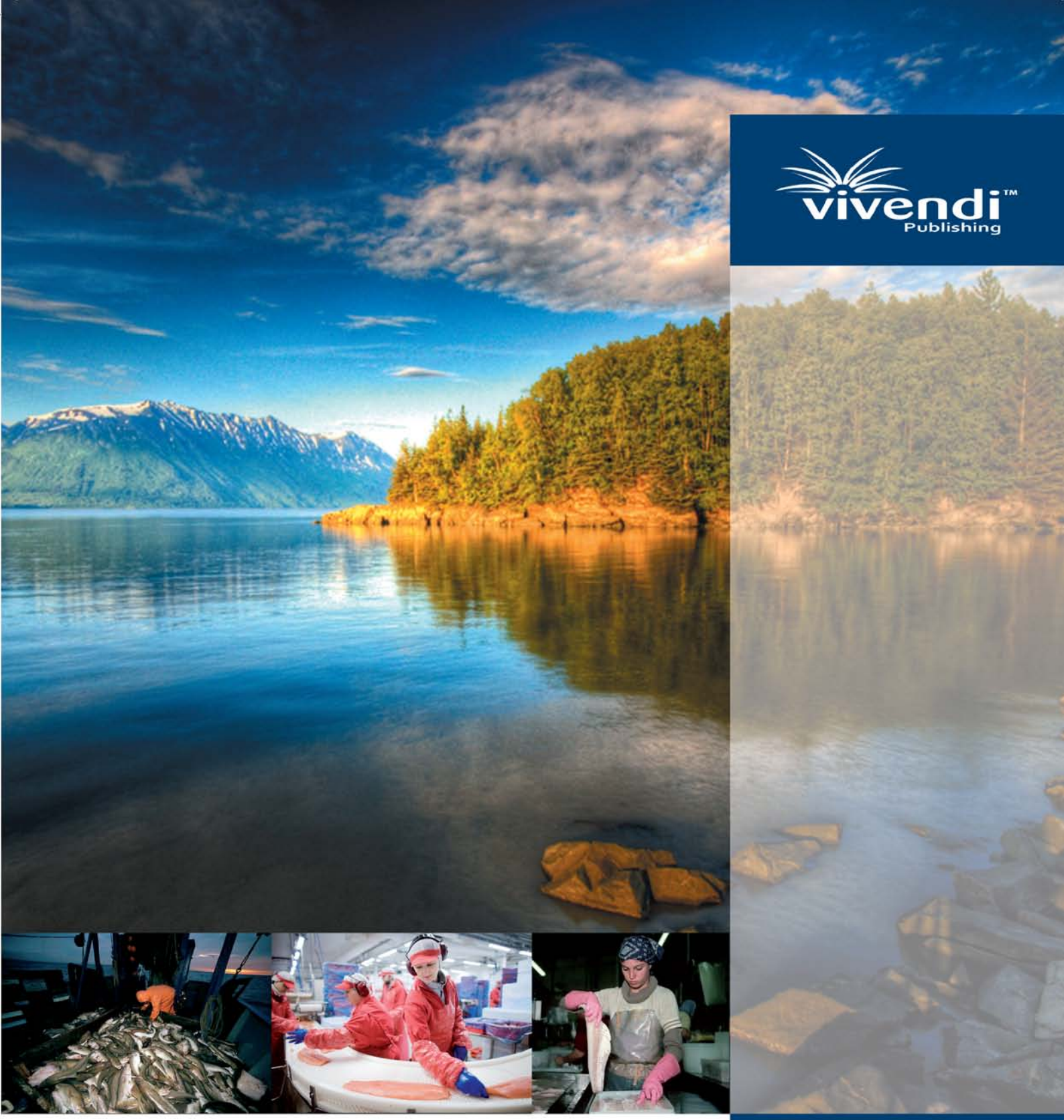

vivendi™ Publishing

Aljašský
zamestnanecký program

Aljašský Zamestnanecký program

Vydavateľ:
Inter24Trade s.r.o.
L.Svobodu 5
Trenčín
911 08

e-mail:
info@workonalaska.com

ISBN:
978-809-701-9105
Autor:
Miroslav Medňanský
a kolektív.
Design
Peter Chodúr
Jazyková korektúra
Bc. Martina Režná

Poznámka vydavateľa:
Tohto sprievodcu sme vydali, aby poskytol čitateľom najaktuálnejšie informácie z Aljašského rybolovného priemyslu, aby si mohli urobiť vlastné rozhodnutie o tom, aký druh práce chcú robiť. hceli sme byť objektívni a podať čitateľom pozitívne i negatívne aspekty práce v rybárskom priemysle.

Snažili zabezpečiť, aby informácie o mzde, informácie o zamestnávateľoch a náborové postupy boli aktuálne v čase vydania publikácie. Keďže sme uviedli široký rozsah druhov spoločností, všetci zamestnanci nemusia byť najatí v tom istom čase. Ani autor ani vydavateľ nezodpovedajú za nepresnosti informácií v tomto manuály.

© Kopírovanie a rozmnožovanie zakázané !

Žiadna časť tohto manuálu nesmie byť publikovaná a šírená žiadnym spôsobom a v žiadnej podobe bez výslovného zvolenia autora. Akákoľvek osoba, ktorá neoprávnene použije tento manuál, môže byť vystavená trestnému stíhaniu a občianskym nárokom na náhradu škody.

Aljašský Zamestnanecký Program

Obsah

Obsah
Predslov
Ako používať túto príručku

Kapitola 1

Aljaška
Skôr než začnete
Z mora na Váš stôl
Rybolov alebo spracovanie?
Lov
Prehľad priemyslu
Komerčný rybolov
Spracovanie
Kde sa zamestnať
Letná sezóna lososov
Jesenné, jarné a zimné možnosti v rybnom priemysle
Organizácia stratégie hľadania miesta
Životný cyklus lososa
Pracovníci v továrni spracúvajúcej ryby

Kapitola 2

Spracovanie v priemysle na pevnine
Všeobecný prehľad
Spracovateľské linky na pobreží
Profil pracovníka: Život v konzervárni.
Prehľad štruktúry spracovateľských liniek
Letné spracovanie lososa
Spracovanie lososa /mraziarenský závod/
Spracovanie lososa /konzerváreň/
Kombinované spracovateľské linky /mraziareň a konzerváreň/
Egg House – Spracovanie ikier
Spracovanie v ostatných rybárstvach na Alajške
Hlbinné ryby / Bottomfish /
Ubytovanie
Bezpečnosť práce v spracovateľskom priemysle
Stratégia práce na pobreží
Alaska Employment Service – Úrad Práce
Písanie listov popredu
Študenti na univerzitách
Tipy pre prijímací pohovor

Kapitola 3

Spracovateľské linky na mori
Všeobecný prehľad
Práca na mori
Kontrola rybolovu
Otvorenia a uzatvárania
Výplata mzdy
Typický pracovný týždeň
Čo sa od Vás očakáva
Bezpečnosť práce na rybárskej lodi
Povesť kapitána a stav lode.
Ako signalizovať nebezpečenstvo (žiadosť o pomoc)
Základy bezpečnosti práce na palube
Ako predchádzať únave
Ako riešiť nedostatok spánku ?
Losos
Lov
Spracovanie / tenderové lode
Hlbinné ryby
Lov
Spracovanie
Lov krabov
Halibut
Haring
Plávajúce továrne
Priemysel
Zamestnanie na plávajúcej továrni
Stratégia práce na mori
Po príchode
Pohovor
Hľadanie práce na Aljaške
Spracovateľský priemysel na mori :
Zoznam spoločností prevádzkujúcich spracovateľské lode:
Zoznam spoločností prevádzkujúcich tenderové lode, loglinery a lode loviace kraby

Kapitola 4

Ostatné rybárske zamestnania
Adresár asociácií a organizácií
Štátom prevádzkované akvakultúrne organizácie

Farmy pre vodné živočíchy:
Domáci pozorovatelia
Aktuálny zmluvný dodávatelia pozorovateľov:
Ostatné možnosti zamestnania

Kapitola 5

Cesta na Sever a prosperita
Ubytovanie
Poznámky o pracovných skúsenostiach
Charakteristiky miest
Region 1 - Juhovýchod
Spracovateľské závody
Región 2 - Zem Princa Williama / Cookov záliv/
Kenaiský polostrov
Spracovateľské závody:
Prevádzkovatelia rybárskych lodí:
Spracovateľské závody Cookov záliv
Region 3 - Ostrov Kodiak
Región 4 - Aljašský polostrov a Aleuty
Spracovateľské závody Kodiak / Aleutské
ostrovy Región 5 - Bristol Bay a Sever
Spracovateľské závody Bristol Bay a Sever
Kalendár a diagramy
Predpovede
Prostriedky na hľadanie práce
Tipy na prípravu úspešného životopisu
Vaše rezumé
Úvodný list
Telefonický pohovor
Rybárska terminológia – slovníček

Predslov

Gratulujeme ! Zakúpením tejto príručky ste sa zaradili k tisícom iných, ktorí budú cestovať na sever a hľadať si prácu v Aljašskom rybárskom priemysle. Je to dobrodružstvo, ktoré Vás zanesie do jednej z posledných nedotknutých divočín na tejto planéte. Ponúknuté informácie si pozorne prečítajte, získate vyvážený pohľad na klady a zápory zamestnania v Aljašskom rybárskom priemysle.

Vysokoškoláci a iní ľudia túžiaci po dobrodružstve, ktorí chceli vidieť Aljašku a zarobiť si slušné peniaze si kládli otázku, ako sa dostať do rybárskeho priemyslu. Aljašský zamestnanecký program je dnes jediným zrozumiteľným aktualizovaným sprievodcom na hľadanie zamestnania v Aljašskom rybnom priemysle. Po prečítaní budete mať vedomosti o rôznych zamestnaniach a zamestnávateľoch, porozumiete ako začať s hľadaním práce, a budete vedieť, čo si vziať, kam ísť a spoznáte rozdiely medzi rybami. Prečítajte si aj našu rozšírenú sekciu o možnostiach rekreácie, hľadaní práce a podrobnejšie sekcie o bezpečnosti a zmluvách.

Naše informácie sú založené na tisíckach hodín rozhovorov, objektívnom výskume, nepretržitom monitoringu priemyslu a na inšpekciách priamo namieste. Z týchto dôvodov sme schopní vykresliť realistický obraz tohto unikátneho trhu s pracovnými silami. A umožniť Vám zvážiť klady a zápory práce v Aljašskom rybnom priemysle. Čítajte pozorne – budete radi, že ste to urobili !

Pokiaľ neviete presne v ktorej časti priemyslu by ste chceli pracovať, riadte sa radami a odporúčaniami v našom sprievodcovi. Nie je to nič nezvyčajné. Ak budete mať skúsenosti zo sezóny, budete už vedieť niečo o priemysle a mnohých pracovných operáciách. Ak skončíte u zamestnávateľa kompletnú sezónu, mnoho zamestnávateľov Vás zaradí na špičku zoznamu ľudí na prijatie v nasledujúcich rokoch a ponúkne Vám lepšiu hodinovú mzdu. Môžete tiež dostať mimoriadne prémie /benefits/ a kvalita Vášho zamestnania sa zvýši s časom, ktorý ostanete. Majte to na pamäti pri hľadaní práce.

Cesta na Aljašku za sezónnym zamestnaním nie je bez risku a ako ste už určite počuli ulice na Aljaške nie sú dláždené zlatom. Životné náklady v odľahlých oblastiach Aljašky sú 20 až 40% vyššie ako vo väčšine miest USA. Mnoho ľudí využije svoju prvú sezónu na Aljaške zbieraním skúseností v rôznych rybárstvach. Prakticky každý zarobí viacej v nasledujúcej sezóne. Aj keď nenájdete šťastie na prvý krát, Aljaška je stále veľkým miestom, kam sa dá ísť pracovať v lete. Scenéria, ľudia, ktorých stretnete, priateľská atmosféra malých miest, a zážitky, ktoré budete mať nemajú konkurenciu. A peňazí bude omnoho viac, ako keby ste ostali doma a pracovali v reštaurácii s rýchlym občerstvením. Ak si nájdete zamestnanie a sezóna dosiahne vrchol, budete pravdepodobne pracovať ťažšie ako ste kedy pracovali. Ak budete očakávať dlhú a ťažkú prácu, budete lepšie duševne pripravení. S odhodlaním a vytrvalosťou sú Vaše šance prežiť nezabudnuteľné leto a zarobiť si slušné peniaze.

Zatiaľ čo priemysel spracúvajúci morské živočíchy je obrovský a ponúka veľkú rôznorodosť pracovných príležitostí, väčšina ľudí nemá kontakty, ktoré by im pomohli vykročiť za prácou. A to je dôvod prečo sme pripravili sprievodcu zamestnaním v Aljašskom rybárskom priemysle. Táto publikácia obsahuje všetky informácie aby ste porozumeli ako funguje rybársky priemysel a predstaví Vám krok po kroku postup ako získať prácu, ktorá je pre Vás najvhodnejšia. A ako neskôr uvidíte sú tu na výber tisíce prác. Na nasledujúcich stranách sú uvedené hlavné konzervárne, spracovateľské továrne, rybárske lode a spracovateľské lode, ktoré sú v súčasnosti v prevádzke. Ak je Vašim cieľom získanie zamestnania v komerčnom rybolove, uľahčíme Vám prácu zoznamom 6000 rybárov, ktorí budú loviť i túto sezónu.

Tak ako v živote nie je nič garantované, tak ani Aljašský komerčný rybolov nie je výnimkou. Táto práca kvôli svojej povahe nie je pre každého, preto čítajte túto publikáciu dôkladne, pred tým ako sa pustíte do dlhého výletu na sever. Ak budete nasledovať náš postup krok za krokom, sme presvedčený že Vaše šance na úspech v Aljašskom komerčnom rybolove sú vynikajúce.

Plne využite potenciál týchto materiálov a zistite, čo vám môže aljašský rybársky priemysel ponúknuť. Veľa šťastia vo vašom hľadaní zamestnania!

Ako používať túto príručku

Zakúpili ste si túto príručku, lebo ste počuli príbehy o práci, dobrodružstvách a kusoch zlata, ktoré vás čakajú na Aljaške. Nie je to žiaden mýtus, že takéto práce existujú, a zárobky nad 600 USD za týždeň v spracovateľskom priemysle a viac ako 4000 USD za mesiac na rybárskej lodi sú bežné. Mnoho vecí však vplýva na dostupnosť práce a mzdu. Nasledujúce informácie vám pomôžu rozhodnúť sa, či hľadať prácu v Aljašskom rybolove alebo v spracovateľskom priemysle.

- Doporučujeme, aby ste si prečítali a pochopili obsah tejto príručky skôr, než sa skontaktujete so zamestnávateľmi a pripravíte si plán cesty.
- Aljašský Zamestnanecký Program bude hodnotným zdrojom informácií pred, počas a po hľadaní práce na Aljaške. Dostupnosť práce ovplyvňuje mnoho faktorov.
- Je veľa premenných faktorov ovplyvňujúcich zárobky ľudí v Aljašskom rybnom priemysle a preto je nemožné garantovať, alebo predurčiť uvedené údaje, respektíve, ak si nemôžete dovoliť určitý finančný risk, na Aljašku necestujte.
- Väčšina práce v Aljašskom rybnom priemysle vyžaduje ťažkú prácu po mnoho hodín denne. Zatiaľ čo niektoré práce sú ľahšie a jednoduchšie, väčšina prác sú práce v chlade, vlhku a sú značne fyzicky namáhavé.
- Počas hľadania práce narazíte na spoločnosti, ktoré nezaplatia za vás cestu a ubytovanie na palube. Každá spoločnosť má svoje vlastné pravidlá a zákonitosti.

Nováčikovia prichádzajúci do priemyslu by mali použiť túto príručku, aby im pomohla rozhodnúť sa, či sa majú uchádzať o prácu na Aljaške. Skúsení spracovateľskí robotníci a pracovníci z rybolovných lodí považujú našu príručku tiež za použiteľnú, pretože im poskytuje priebežné informácie o všetkých lovných a spracovateľských spoločnostiach, možnostiach dopravy, ubytovania a skutočnosti o rybných spoločnostiach, o ktorých by sa inak nedozvedeli.

Je takmer príkazom, aby ste si túto príručku prečítali skôr, než si začnete hľadať prácu. Ušetrí vám to aj čas, aj peniaze. Lepšie porozumiete kde a kedy je špičková sezóna, na akú mzdu si môžete robiť nádej a o aké pracovné podmienky sa jedná. A tak pôjdete priamo za cieľom, za zamestnávateľom, ktorý splní vaše požiadavky na plat, odrobené mesiace a dostupnosť práce.

Naša politika nie je zoraďovať spoločnosti do rebríčka, hoci sa nás ľudia na to pýtajú. Dôvod je v tom, že skúsenosti každého zamestnanca sú iné a sú veľmi osobné. Napríklad jeden pracovník v tej istej spoločnosti sa sťažuje na množstvo prerušení práce a voľné dni v snahe dosiahnuť čo najvyšší zárobok, zatiaľ čo druhý sa sťažuje na vysoké zaťaženie. Niektoré spoločnosti sme zo zoznamu vyradili. Urobili sme to v prípadoch, ak mala spoločnosť opakovane zlú povesť kvôli pracovným a bezpečnostným podmienkam.

Je tiež veľmi dôležité mať na pamäti, že rybný priemysel je koniec koncov riadený Matkou prírodou. Kvóty a konečný výlov sa menia z roka na rok a robotníci musia cestovať tam, kde sú ryby. Preto aj spoločnosti menia svoje nájomné podmienky, štruktúru platieb a vlastnícke vzťahy. Oplatí sa urobiť čo najviac pre „prieskum„, pred tým, než si začnete hľadať prácu.

Je pravdou, že existujú lepšie a aj menej kvalitnejšie spoločnosti. Je na Vašej zodpovednosti, použijúc naše informácie, ako zodpovedne sa rozhodnete o najlepšom mieste na prácu. Použitím tejto výhody a využitím rozhovorov s ostatnými robotníkmi si môžete plnoprávne vybrať kombináciu, ktorá je pre vás najvýhodnejšia.

V snahe pomôcť Vám nájsť si prácu, Vám naviac pomôže táto príručka urobiť kvalifikované rozhodnutie. Sú tu kapitoly ktoré vám pomôžu rozhodnúť sa kam ísť, čo si vziať so sebou, ako si rozvrhnúť efektívnu stratégiu hľadania práce a ako sa dostať na miesto. Špeciálne sú kapitoly o ženách, o užívateľoch drog ako aj o zamestnaneckých zmluvách. Pre informácie z prvej ruky venujte pozornosť poznámkam ľudí, ktorí už na Aljaške pracovali. Mnoho z nich použilo našu príručku ako štartovací bod pri ich úspešnom hľadaní práce na Aljaške. Ak si prečítate túto príručku, zistíte kde môžete pracovať, akú prácu môžete vykonávať a vyberiete sa správnym smerom. Hoci sme sa snažili zabezpečiť, aby uvedené informácie boli správne v čase publikácie, mzdy, údaje o zamestnávateľoch a dostupnosť prác sa môžu meniť. Používaním poskytnutých informácií sa ľahšie rozhodnete, kam chcete ísť a aký druh práce by ste radi robili pred plánovaním vašej cesty na sever.

Či ste nezamestnaný a chcete vyskúšať šancu na Aljaške, alebo ste nováčik v priemysle, ktorý potrebuje peniaze na nové auto alebo na školné, či ste dobrodruh, ktorý dúfa, že zazrie vrch Mt. McKinley, táto kompletná príručka vám pomôže využiť váš čas čo najlepšie vo Veľkej krajine. Myslíme si, že budete súhlasiť, že príručka je najkompletnejším a najsúhrnnejším zdrojom informácií o zamestnaní v aljašskom rybárskom priemysle, ktoré sú dostupné.

Veľa šťastia a šťastnú cestu !

Aljaška

Aljaška je miesto s veľa menami. The Land Of the Midnight Sun, The Great White North, The Last Frontier. Pre tých, ktorí už majú skúsenosť s divočinou sú obrazy polárnej žiary tancujúcej nad neznámymi vrcholmi, skalnatých brehov, širokých a mohutných riek a starovekých ľadovcov padajúcich do mora trvalo vryté v ich pamäti. Rovnako ako krajina je i divá zver jedinečná. Medvede, sob severoamerický, los americký, orol bielohlavý sú len zlomkom z 400 druhov divej zvery, ktorej sa darí v neskrotnej divočine.

Aljaška je tiež miesto pre vzrušujúce dobrodružstvo. S rozlohou 586.000 míľ štvorcových je 2,6 krát väčšia ako štát Texas. Hraničí s dvomi oceánmi a troma morami s dĺžkou pobreží 48.000 míľ. Ak by ste trávili život objavovaním aký rozľahlý je tento štát objavili by ste 3 milióny jazier, 3.000 riek, 1.800 ostrovov a viac než 100.000 ľadovcov. Naviac by bolo veľmi ťažké nevšimnúť si najvyšší štít severnej Ameriky, Mt. Mc.Kinley 20.014 stôp, ktorý sa vynára zo samotného srdca Aljašky.

Viac udivujúca než rozloha Aljašky je jej rozmanitosť. Môžeme tu nájsť desiatky ekosystémov, vrátane dažďových pralesov na juhovýchode, púští s pieskovými dunami vo vnútrozemí, ľadovcové zátoky v polárnej oblasti a tisíce míl tundry. Okrem toho je Aljaška počas celého roka domovom miliónov zvierat, odhaduje sa, že kvôli páreniu sem migruje každoročne viac než 20 miliónov pobrežných a vodných vtákov.

Pôvodný obyvateľ Aljašsky je dieťa z veľa národností. Počas posledných 10.000 rokov tu prosperovalo sedem odlišných pôvodných kultúr. Archeológovia tu našli dôkazy, že predchodcovia týchto ľudí sem prešli z Ázie cez Beringovú úžinu, keď prenasledovali mamutov do severnej Ameriky pred viac než 10.000 rokmi. Inukovia a eskimáci z ďalekého severu, Aleuti z juhozápadu, Atabaskí indiáni z vnútrozemia a Haidi, Tligneti a Timshiani z juhovýchodu sú potomkami týchto raných cestovateľov. Tieto národy pokračujú v rozmachu a hrajú dôležitú úlohu v súčasnej ekonomike, spoločnosti a v zachovaní dedičstva.

Aljašské pôvodné národy zostali nerozdelené do času kým ruský objaviteľ Vitus Bering nevplával do aljašských vôd v roku 1741. Počas nasledovných 120 rokov Rusi stavali kolónie naprieč celým regiónom. Toto dedičstvo má dodnes vplyv na ludí, architektúru a jazyk tohto štátu. Keď sa obchod s kožušinami zrútil v strede 18 storočia, Rusi stratili záujem o túto rozsiahlu, neskrotnú a v skutočnosti neobjavenú divočinu ale veľa z týchto raných usadlíkov zostalo v tomto Novom Svete.

V roku 1867 vizionár, štátny minister, William Seward jednal o kúpe Aljašky za 7.200.000 USD, približne 2 centy za aker. Veľa američanov si v tom čase o ňom mysleli že je blázon keď platí tak veľa peňazí za obrovskú „ľadovú kocku“. Noviny to považovali za vyhodené peniaze. Napriek tomu k oficiálnemu získaniu došlo v Ruskej Kapitole v meste Sitka v roku 1867. V roku 1959 sa Aljaška stala oficiálne 59-im štátom USA.

Počas 19. storočia pred vznikom štátnosti bol do histórie zapísaný veľmi drsný a divoký príbeh. V roku 1897 cca. 100.000 hľadačov šťastia sa hrnulo na zlaté polia Klondajku a Nome. Väčšina z nich však odišla krátko po tom ako sa objavy vyčerpali, ale niektorí zlatokopovia zostali. A z ich túžby zbohatnúť vznikli mestá ako Fairbanks, Tok a Nome. Stále môžete nájsť banské šachty a drevenné žľaby po celom štáte, ktoré zanechali týto snílkovia. Taktiež zanechali množstvo neobjaveného zlata! V roku 1986 bola objavená hruda zlata, ktorá vážila viac než 10 libier (122 trójskych uncí), s hodnotou viac než 48.000 USD! Niektorí tvrdia, že v čistých riekach Aljašky možno nájsť i väčšie zlaté nugety.

Počas druhej svetovej vojny sa stala Aljaška strategickým miestom kvôli vojne v tichom oceáne. Cesty, železnice, pristávacie plochy a prístavy boli budované po celom štáte, čím spôsobili ľahkú dostupnosť novoobjavených oblastí a miest. Mestá ako Anchorage, Fairbanks a Juneau prerástli do najvýznamnejších miest takmer zo dňa na deň, čo spôsobilo náhly prísun ľudí. Dnes na Aljaške žije 450.000 obyvateľov, približne ako v mestách Portland alebo Oregon. V skutočnosti je tu ale stále viacej sobov severoamerických (caribou) ako ľudí.

Ekonomika súčasnej Aljašky takmer celkom závisí na jej bohatých prírodných zdrojoch. Polovica amerických zásob ropy a uhlia sa nachádza tu, rovnako ako najväčšie štátne bane na zinok, striebro a zlato. S 28 miliónmi akrami hospodárskych lesov je aljašský drevársky priemysel jeden z hlavných svetových dodávateľov. Okrem toho turizmus ročne priláka viac než milión návštevníkov z celého sveta čím, vytvára najrýchlejšie rastúci priemysel Aljašky. Ale najväčším súkromným zamestnávateľom v štáte stále zostáva priemysel spracujúci morské živočíchy.

Ďalšie informácie :

Alaska Division of Tourism
P.O. Box 110801
Juneau, AK. 99811-0801
(907) 465-2010
www.dced.state.ak.us/tourism/

Alaska State Chamber of Commerce
217 2nd Ave. Suite 201
Juneau, AK. 99801
(907) 463-5515
www.alaskachamber.com

Alaska Natural History Association
750 W. 2nd Avenue, Suite100
Anchorage, AK. 99501
(907) 274-8343, www.alaskanha.org

Skôr než začnete

Postupne, ako budete čítať túto príručku, nájdete informácie, ktoré budete potrebovať pre nájdenie práce v rybolove na Aljaške. Skôr než začnete s hľadaním práce, adresujeme Vám niekoľko otázok ktoré sa týkajú začiatočníkov.

Môžem vykonávať túto prácu ?
To je veľmi dôležitý ohľad. Spracovanie rýb a ich lov je veľmi ťažká, vlhká a studená práca.

Kedy môžem ísť za prácou ?
Zamestnanie je dostupné v lete v zime, alebo po celý rok, závisiac od rybolovu a druhu práce. Nespočetné množstvo robotníkov trávi leto v spracovateľských závodoch na lososa, zatiaľ čo iní cestujú na sever za lovom a spracovaním hlbinných rýb. Iní pracujú celý rok, alebo 10 mesiacov v roku. Váš pracovný rozvrh závisí od Vašej dostupnosti a od typu práce, ktorý chcete vykonávať.

Kde môžem pracovať ?
Rôzne druhy rýb sa lovia a spracovávajú v rôznych oblastiach a tak je práca na vrtochu matky prírody. Rozdelili sme teritórium pokryté touto príručkou na päť regiónov, z ktorých každý má svoju špičkovú sezónu, životné a pracovné možnosti. Použijúc tieto informácie, vzťahujúce sa ku každému regiónu dokážete ohodnotiť typ práce, miestne podnebie, životné podmienky a blízkosť iných miest, ktoré by ste radi navštívili po skončení práce.

Ako môžem dostať prácu ?
Spôsob získavania práce v rybolove je značne odlišný od získavania práce v spracovateľskom priemysle. Môžete písať a telefonovať kdesi do Seattlu mimo sezóny, alebo sa jednoducho ukážete na Aljaške a budete sa vypytovať na daných adresách. Taktika získania Vášho miesta môže byť veľmi variabilná a závisí od toho, čo hľadáte.

Nedokážu občania Aljašky pokryť pracovné príležitosti ?
Rybársky priemysel je dominantným priemyslom v ekonomike Aljašky a poskytuje obživu značnej časti obyvateľov Aljašky. Ale občas (najmä počas letnej lososovej sezóny) potrebujú výpomoc pracovníkmi z juhu. Viac ako polovica pracovníkov pochádza z územia pod 48. rovnobežkou.

Pracovať na mori či na pevnine ?
Väčšina rybárskych závodov má svoje prevádzky aj na mori, aj na pobreží. Práce na pobreží sú práce zahrňujúce spracovanie rýb. Práca na mori obnáša rybolov aj spracovávanie. Aby sa Vám v ponuke práce ľahšie hľadalo, rozdelili sme ponuku práce na prácu na pobreží a prácu na mori, so sekciami o pracovných podmienkach, hľadaní práce, životných podmienkach a plusoch a mínusoch každého druhu práce.

Ako ma budú platiť ?
Pobrežní pracovníci sú zvyčajne vyplácaní každé dva týždne a mzda je zvyčajne vypočítaná z množstva odpracovaných hodín, ktoré zvyčajne zahrňujú veľké množstvo nadčasov, platených nadpolovičnou sadzbou. Pracovníci na mori sú platení zvyčajne tým istým spôsobom, avšak dostávajú bonus na konci sezóny vypočítaný z množstva úlovku za dohodnuté obdobie. Zamestnanci na rybárskych lodiach zvyčajne pracujú za dohodnuté percentá z celkového finančného výnosu lode.

Potrebujem špeciálne vedomosti, alebo skúsenosti ?
Väčšina prác na lodi i v spracovateľských závodoch nepotrebuje predchádzajúce skúsenosti. Práca v rybolove je viac výnosná, ale zamestnávatelia vyžadujú skúsenosti zo spracovateľských závodov na pevnine. Väčšina rybárov začala svoju kariéru na pobreží.

Môžem si dovoliť finančný risk?
Nie každý, kto ide na Aljašku, si zarobí veľa peňazí a niekto si nenájde prácu vôbec. Budete mať veľkú výhodu, ak si prečítate našu príručku, ale nie je zaručené, že budete bohatý. Musíte sa taktiež uistiť, že si so sebou vezmete dosť peňazí pre začiatok asi na 3 týždne kým si nájdete prácu.

Je pre ženy zložité nájsť si prácu?
I keď v rybárskom priemysle dominujú muži, pre lov rýb a spracovanie v podnikoch je zamestnaných i dosť žien. Obzvlášť v pobrežných spracovateľských závodoch tvoria ženy veľkú časť pracovnej sily. Zriedkavo pracujú niektoré ženy i na rybárskych plavidlách. Dokonca existujú i loviace lode, ktoré vlastnia ženy.

Z mora na Váš stôl

S takmer 100 pobrežnými spracovateľskými závodmi a stovkami rybárskych lodí najrôznejších veľkostí produkuje tento priemysel rekordné množstvá rýb. Prv než sa vrhnete pracovne do tohto priemyslu mali by ste vedieť o ceste rýb z mora na Váš stôl.

Lode všetkých druhov, od malých lodí nezávislých majiteľov, až po plávajúce továrne sa všetky plavia v severnom pacifiku aby vyhľadávali ryby. Malé lode bez chladiacich zariadení musia často vyprázdňovať svoje zásoby úlovku, a zvyčajne ich dopravujú priamo do pobrežných spracovateľských závodov. Alebo ich odpredávajú tendrovým lodiam, ktoré ich dopravujú na pevninu. Veľké spracovateľské lode spracovávajú a chladia svoj úlovok priamo na palube. Ryby sa tu čistia, pitvajú a chladia, v niektorých prípadoch aj konzervujú. Potom sa transportujú na americký kontinent alebo do Japonska. Japonsko je najväčším aljašským odberateľom. V skutočnosti mnoho pobrežných spracovateľských závodov je vo vlastníctve Japoncov a predajné ceny v Japonsku určujú výkupné ceny pre rybárov.

Predtým, než sa tovar dostane na Japonský trh musí prejsť cez dovozcu, ktorý zaplatí clo a dovozné poplatky, veľkoobchodníka, ktorý ryby skladuje a distribuuje a predajcu, ktorý ich predáva priamo konečnému spotrebiteľovi. Z 8 dolárov, ktoré zaplatí japonský zákazník za pound / t.j.0,453 kg / lososa sa k rybárovi dostane okolo 1 dolára.

Rybolov alebo spracovanie?

Príležitosti na prácu v Aljašskom rybnom priemysle môžeme rozdeliť do dvoch odvetví – rybolov a spracovanie rýb. Každý, kto si hľadá prácu sa musí rozhodnúť medzi týmito dvoma možnosťami. Spracovanie sa uskutočňuje tak v pobrežných závodoch ako aj na lodiach, zatiaľ čo lov je práca s priamym lovom rýb.

Najschodnejšou cestou pre nováčika ako sa dostať do rybárskeho priemyslu je práca pri spracovaní rýb. Tak pre pobrežné spracovateľské závody, ako aj pre spracovateľské lode, každý rok zamestnávatelia najímajú veľké množstvo pracovníkov bez akýchkoľvek skúseností. Tieto pozície zahrňujú „slimers„(viď. slovníček), baličov, čističov a úradníkov.

Pracovné miesto v rybolove je výhodnejšie, špecializovanejšie a teda aj ťažšie dosiahnuteľné. Iné možnosti získania práce sa naskytujú pri oprave sietí, atď. Kapitoly, ktoré nasledujú vysvetľujú detailnejšie rozdiely medzi lovom a spracovaním.

Lov

Vo všeobecnosti lov znamená chytanie rýb. Lovec (alebo rybár) musí byť pripravený prežívať počas dlhých hodín v chlade a vlhku. Nie všetky pracovné zaradenia na lodi vyžadujú extrémnu silu, vyžadujú však značnú odolnosť. 18 hodinový pracovný deň, to nie je nič nezvyčajné. Každý, kto chce pracovať na lodi by mal mať na pamäti, že tam existujú veľmi reálne nebezpečenstvá. Každý rok sa niekoľko lodí stratí v ľadových vodách a tak rozhodnutie pracovať na rybárskej lodi nie je ľahké.

Rybolovná časť rybného priemyslu sa v budúcnosti bude meniť. Ostanú veľké lode spracovávajúce ryby priamo na mori a individuálne lode. Malé rybárske lode zvyčajne nespracovávajú svoj úlovok, ale ho odovzdávajú tendrovým lodiam, ktoré ho odvážajú do pobrežných spracovateľských závodov. Tieto tendrové lode sú zvyčajne v osobnom vlastníctve a podmienky zamestnania závisia na vôli kapitána. Väčšie spracovateľské lode sú majetkom veľkých spoločností, ktoré najímajú zamestnancov cez svoje vlastné kancelárie, väčšina z nich je umiestnená v Seattle (štát Washington).

Aj keď ide o prácu namáhavú a riskantnú, práca na lodi je lepšie finančne odmenená ako pri spracovaní na pobreží. Je pravdou, že časť spracovateľských robotníkov pracuje aj na lodiach, ale je to podradná pozícia. Počas dobrej lososovej sezóny je príjem palubného robotníka 4000 USD a viac za mesiac. Robotníci pracujúci na dlho sa plaviacich lodiach, na lodiach spracovávajúcich kraby a haringy, zarábajú ešte viac. Pre toho kto chce naozaj zarobiť veľké peniaze a kto nemá problémy s nepohodlím, je to tá najlepšia cesta. Bližšie informácie nájdete v kapitole 3.

Prehľad priemyslu

Rybársky priemysel na Aljaške je najväčší súkromný zamestnávateľ v regióne. Zamestnáva desiatky tisíc ľudí na sezónne aj celoročné práce. Ročný obrat je priemerne 11,2 miliardy USD a predstavuje takmer 38 % dolárovej hodnoty rýb a morských potravín v Spojených štátoch. Zhruba 45 % produkcie sa exportuje do Japonska, kde sú Aljašské morské potraviny vysoko cenené.

Región, lovná metóda, sezóna v ktorej sa loví, sa súhrne nazýva „fishery„. Každé z týchto rybárstiev má regulované množstvo lodí a techniky. V tejto príručke sme rozdelili Aljašku do piatich rybolovných regiónov. Naša príručka vás oboznámi s nasledujúcimi rybárstvami : losos, haring, halibut, kraby a hlbinné ryby.

(pozn. Alaska Department of Fish and Game je inštitúcia regulujúca a spravujúca rybolov, vydávajúca licencie, prevádzajúca kontroly atď. V ďalšom texte bude pre zjednodušenie používaná skratka „ADFG„)

Celých 57% pracovných príležitostí v rybnom priemysle je obsadených ľuďmi, ktorí nie sú občanmi štátu Aljaška. Je to dobrá správa pre tých, ktorí si želajú cestovať na sever a nájsť si tam prácu. Skôr než tak urobíte je dôležité porozumieť ďalšiemu členeniu priemyslu a špičke sezóny v priemysle.

Sezóna komerčného rybolovu prichádza skoro rovnako vo všetkých pobrežných regiónoch štátu a z finančného hľadiska je v tomto priemysle najzaujímavejší lov lososa. Sezóna lososa prebieha od júna do augusta vo väčšine pobrežných oblastí Aljašky. Zatiaľ čo sa čísla výlovu lososa v ostatných regiónoch sveta zastavili, zásoby aljašských lososov sa zväčšujú s rekordnými úlovkami privezenými na pevninu takmer každý rok. Najväčšie zárobkové možnosti sú na Bristol Bay, Kodiaku, na Aljašskom polostrove a Chigniku. Bohužiaľ toto sú tiež jedny z najodľahlejších rybárskych oblastí. Aljašský úrad Fish and Game predpovedá na túto sezónu výborné vyhliadky kvôli vysokým množstvám lososov oproti minuloročným výlovom vo väčšine regiónov.

Rybní biológovia na juhovýchodnej Aljaške očakávajú silné obdobie ružových lososov s výlovom od 36-50 miliónov kusov. V Zemi Princa Williama je predpoveď až 26 miliónov ružových lososov a s komerčným výlovom 23,3 miliónov kusov. Rybní biológovia v zátoke Upper Cook predpovedajú 4 milióny červených lososov a výlov 2,5 milióna. Na Kodiaku biológovia predpovedajú 10,8 mil. ružových lososov a výlov vo výške 6,3 milióna. Biológovia z Bristol Bay, ktorí boli ochromení malými odhadmi za posledných niekoľko rokov, očakávajú významný obrat vo výlovoch červeného lososa počas tejto sezóny.

Každá aljašská komerčná rybárska sezóna je obmedzovaná biológmi, množstvom štátnych a federálnych agentúr a regulovaná aljašským úradom Fish and Game. Otváracie termíny, časy, kvóty a zatváranie lovu sú veľa krát určované komisiami, ktoré pozostávajú z biológov, politikov a predstaviteľov priemyslu. Sezóna lososov je napríklad vo všeobecnosti obmedzená „X" počtom rýb, o ktoré je dovolené znížiť stav v ich rodných riekach. S opatrnosťou sa uisťuje či je veľkému percentu druhov dovolené migrovať späť do ich rodných riek pred komerčným rybolovom čo zabezpečuje ekonomiku rybolovu i do budúcnosti. Kvôli tomuto otvorenia rybolovu môžu trvať minúty, hodiny, dni alebo týždne a sú prísne monitorované a kontrolované. Keď je rybolovná sezóna oficiálne otvorená, každý pracuje závratným tempom. Úradníci sa kvôli kontrole vznášajú nad hlavami rybárov v malých lietadlách a vrtuľníkoch. Pozorovacie lietadlá rádiom kontrolujú rybárov pod nimi, ktorí horúčkovito bojujú o miesta a pokúšajú sa naplniť rybami svoje lode tak rýchlo a toľko krát ako je to len možné. Rybárske lode vyhadzujú siete, napĺňajú lodné sklady a uháňajú s nákladom ku spracovateľom. Spracovateľské závody na mori a na pobreží spracúvajú surové morské živočíchy na cenné delikatesy vo vyčerpávajúcom tempe. Dokonca vodné vtáky, morské cicavce a predátori na pobreží sa zdajú akoby prepadli hysterickému jedeniu. V skutočnosti atmosféra okolo komerčného rybolovu pohltí každého kto sa sem zapletie.

Odvtedy ako budete súčasťou tohto biznisu, je pre vás dôležité poznať základy tohto priemyslu. Všetko to začne keď sa ryby začnú migrovať vo veľkých množstvách a komerčný rybári budú úzkostlivo čakať na zelené svetlo aby vypustili svoje siete.

Komerčný rybolov

Zovšeobecniť aljašských komerčných rybárov je náročná otázka. Na Aljaške je registrovaných viac než 29.000 komerčných rybárskych lodí, roztriedených podľa veľkosti a konštrukcie od malých člnov dlhých 20 stôp až po veľké plávajúce rybie továrne dlhé 650 a viac stôp. Jedny alebo druhé môžete nájsť loviť počas celého roka v aljašských vodách. V súlade s federálnymi a medzinárodnými zákonmi, tieto lode môžu loviť ryby kdekoľvek od najbližšieho pobrežia až do vzdialenosti 200 míľ. Vo veľa väčších riek je štátom povolený rybolov ako zdroj potravy pre jednotlivcov a rodiny. Počas letných mesiacov lode, ktoré pracujú v blízkosti pobrežia a zameriavajú sa na lov lososov a heringov predstavujú najväčšiu časť rybárskych lodí. Väčšina týchto lodí sú malé plavidlá vo veľkosti od 20 do 60 stôp, ktoré lovia gilnetingom, purse seingom a trollingom. V závislosti od rybolovnej techniky a usporiadania lode je počet členov posádky rôzny. Väčšina lodí tejto veľkosti je prevádzkovaná a vlastnená samostatne.

Pre väčšinu z týchto nezávislých vlastníkov lodí, je rybolov viac než len práca, je to životný štýl, ktorý sa dedí po celé generácie. Komerční rybári pracujú relatívne krátke obdobie počas každého roka z extrémne výnosných dôvodov. Za pár mesiacov si počas dobrej sezóny môže highliner zarobiť i niekoľko stoviek tisíc dolárov. Ale toto nie je pravidlo. Veľa rybárov pracuje dlhé hodiny počas sezóny aby priniesla domov dostatok peňazí, ktoré im pokryjú poplatky a výdaje do budúceho roka. Ale všetci dúfajú v nádej, že počas nesledujúcej sezóny budú v správnom čase na správnom mieste a trafia do čierneho. Aby sa to stalo, tak každý komerčný rybár potrebuje dobrú posádku. Posádka má vo všeobecnosti 2-6 ľudí a sú zvyčajne osobne vybraní kapitánom každú sezónu. I keď je veľa pracovných miest obsadzovaných rodinou a priateľmi stále ostávajú tisícky dostupných miest každý rok.

Ak sa stretnete po otvorení sezóny s pracovnou ponukou keď člen posádky odišiel postupujte s opatrnosťou. Kapitáni s dobrou povesťou majú len zriedkavou vážne nehody a tiež nestrácajú dobrých členov posádky kvôli nedorozumeniam. Ak je to možné zistite prečo pracovník odišiel. Loď s neustálou ponukou pracovných miest počas sezóny nabáda na opatrnosť pri prijatí takéhoto pracovného miesta. Zapamätajte si, že komerčný rybolov je jedno z najrizikovejších profesií na svete a preto potrebujete veriť svojmu kapitánovi a ostatným členom posádky. Ak budete mať toľko šťastia, že získate prácu na rybárskej lodi už pri vašej prvej sezóne, buďte si vedomí, že budete pracovať dlho a ťažko. Šestnásť alebo dvadsať hodín denne počas špičky sezóny je bežná pracovná doba ale ťažká práca bude vo všeobecnosti štedro zaplatená na konci sezóny kde je priemerná výplata 5.000-25.000 USD. Ale práca prináša i obmedzenia. Na malej lodi posádka je, odpočíva a spí takmer bez súkromia. Na veľa lodiach toalety takmer neexistujú alebo sú vo veľmi biednom stave. Ostatné lode poskytujú sprchu a WC pre osobné použitie.
Od člena posádky sa očakáva že bude udržiavať loď a stroje bez nároku za príplatok. To je tiež súčasťou práce. Zárobok je väčšinou založený na percentuálnom podiele z predaných rýb. Podiel pre začínajúceho člena na palube je od 2% do 10% z hrubého zisku, v závislosti na type lode, skúsenostiach a na pracovníkovi. Niektoré lode ponúkajú dennú sadzbu od 500-1000 USD a nie percentuálny podiel z výlovu. Odporúčame si pred nástupom do práce vyžiadať podpísanú pracovnú zmluvu alebo kontrakt. Prevádzkovatelia lodí, ktorí zamestnávajú menej než 10 členov posádky, ktorí sú platení percentuálnym podielom z úlovku sú oslobodení od platenia daní, ktoré poskytuje poistenie v nezamestnanosti. Na Aljaške nie sú zrážané žiadne dane z vašej výplaty. Daňové priznanie a daň z príjmu si platí každý sám.

Aby ste zvýšili vaše šance získať prácu na rybárskej lodi, mali by ste byť ochotný začať pracovať od spodku a až prácou sa vyšvihnúť na lepšie miesto. Veľa z úspešných začiatočníkov začína ako čistič paluby lode. Zdôraznite vašu schopnosť pracovať dlhé hodiny, pozitívny postoj k práci a snažte sa porozumieť pracovným postupom v komerčnom rybolove.

Ďalšie informácie:

United States Fish & Wildlife Service
1011 E. Tudor Road
Anchorage, AK. 99503
(907) 786-3309
http://alaska.fws.gov

Commercial Fisheries Entry Commission
8800 Glacier Highway #109
Juneau, AK. 99801
(907) 789-6160
www.cfec.state.ak.us

Alaska Seafood Marketing Institute
311 N Franklin St. #200
Juneau, AK. 99801
(907) 465-5560
1-800-478-2903
www.alaskaseafood.org

Alaska Department of Fish and Game
P.O. Box 25526
Juneau, AK. 99802
(907) 465-4100
www.state.ak.us

Center for Marine Conservation
425 G Street Suite 400
Anchorage, AK 99501
(907) 258-9922
www.cmc-ocean.org

Alaska Fishermen's Journal
4055 21st W
Seattle, WA. 98199
(206) 283-1150
www.afjournal.com

Alaska Magazine
808 "E" Street Suite 200
Anchorage,
AK 99501
1-800-458-4010
www.afjournal.com

Alaska Department of Natural Resources
550 W 7th Street Suite 1260
Anchorage, AK. 99503
(907) 269-8400
www.dnr.state.ak.us

Spracovanie

Nie je tak fyzicky náročné ako rybolov a taktiež je to výnosná práca. Spracovanie rýb nesie so sebou relatívne nízke fyzické riziko, ale vyžaduje prácu po mnoho dlhých hodín a neobľúbené práce (napr. vyberanie vnútorností lososa). Práce v spracovateľskom priemysle sa ľahšie hľadajú a nevyžadujú ani skúsenosti, ani telesnú silu. Väčšina tých, ktorí prichádzajú po prvýkrát na Aljašku sa zamestná v spracovateľských závodoch, ktoré zahrňujú mraziarne a konzervárne. Mnoho ľudí sa tiež zamestná pri spracovaní rýb na spracovateľských lodiach.

Nováčik z Aljašky hodnotí svoje skúsenosti:

> *„Minulé leto som pracoval v konzervárni v Ketchikane a zarobil som niečo pod 6000 USD. Mali sme kvalitné ubytovanie v nových bunkách a dobrú stravu. Ale najlepší zo všetkého boli študenti, s ktorými som sa stretol a pracoval.„*

Mzda za prácu v spracovateľskom priemysle je síce nižšia, ale istejšia ako mzda za prácu na lodi. Zatiaľ čo personál rybárskej lode je zvyčajne vyplácaný percentuálne z dosiahnutého úlovku lode, spracovateľský priemysel platí hodinové sadzby (plus 1,5 násobok za nadčasy). Zákony štátu Aljaška zaväzujú spoločnosti vyplácať za nadčasovú prácu 1,5 násobok hodinovej mzdy. Pracovná doba je 8 hodín denne a 40 hodín týždenne. Je preto veľmi jednoduché zrátať si zárobok. Nováčikovia bez skúseností si zarobia 500 – 700 USD týždenne v dobe vrcholu sezóny. Čitatelia zaujímajúci sa o tieto práce by sa mali sústrediť na kapitolu 2.

Kde sa zamestnať

Znalosti o migrácií vám môžu pomôcť nájsť si prácu

Rybári, spracovatelia, ale aj palubný robotníci by mali vedieť kde a kedy by mali byť aby získali výhodné podmienky. Skúsení spracovatelia a palubní robotníci zvyčajne počas sezóny pracujú na rôznych miestach, v závislosti od toho kde práve vrcholí sezóna. Zvyšujú si tak zárobky. Počas výskumnej cesty minulé leto sme stretli skupinu študentov, ktorí nasledovali migráciu lososov zo severu na juh, tak aby zachytili vrchol rybárskej a spracovateľskej sezóny v niekoľkých regiónoch. Jeden zo študentov pracoval od polovice júla v Kenai a v strede augusta skončil sezónu v Ketchikane. Takýto príbeh nie je ničím nezvyčajný.

Letné rybolovné oblasti

Aljašské rybolovné oblasti sa dajú rozdeliť do piatich presných oblastí, každá má svoju špičkovú sezónu, možností zamestnania a typ lovenej ryby. Región 1 je juhovýchodná Aljaška, kde lovenými rybami sú losos, halibut, čierna treska, krab a haring. Región 2, zahrňujúci Zem Princa Williama a Kenaiský polostrov loví „gillnettermi„ a „purse seinermi„. Loví sa najmä červený a ružový losos. Región 3, ostrov Kodiak je domovom jedenástich spracovateľských závodov, mnoho z nich s celoročnou prevádzkou. Región 4 sú Aleutské ostrovy a Aljašský polostrov, vrátane Dutch Harbor a je centrom zimného rybolovu. Región 5, Bristol Bay, je jedným z najbohatších lovíšť lososa na svete. A hoci sezóna je tam veľmi krátka – niečo cez 6 týždňov – je tento región považovaný za najlukratívnejší v Severnej Amerike.

Tabulka ďalej ukazuje mesiace špičkovej sezóny pre každý z piatich regiónov. Poskytne Vám všeobecný prehľad, kde je najviac možností pre začiatočníkov. V časti 5 poskytujeme informácie o jednotlivých mestách, spolu so zamestnaneckým informáciami, takže môžete zúžiť hľadanie zamestania.

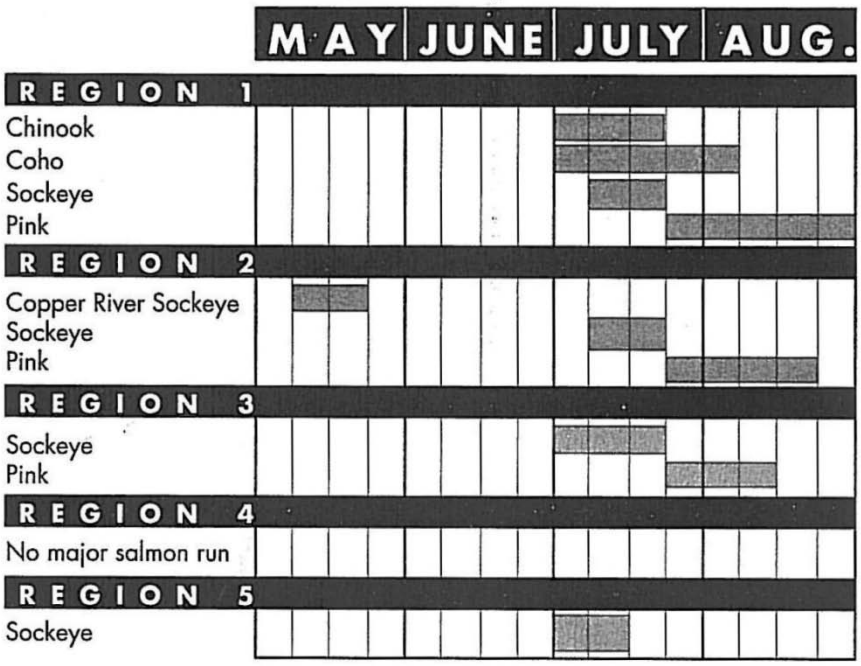

Letná sezóna lososov

Hoci už tradične je ryby spracujúci priemysel najviac vyťažený v lete, mnoho podnikov teraz pracuje celoročne. Niektoré rybárstva napr. Kodiak, Aleutské ostrovy a Aljašský polostrov zamestnávajú mnoho robotníkov cez zimné mesiace a ponúkajú iné výhody celoročného zamestnania. Aj plávajúce továrne, longlinery a lode loviace a spracovávajúce krabov pracujú aj zime. Rybárstva sú aktívne v zime, alebo po celý rok a spracovávajú kraby alebo mnoho druhov hlbinných rýb.

= **Vrcholné obdobie**

Jesenné, jarné a zimné možnosti v rybnom priemysle

Jeseň na Aljaške znamená koniec pre prebiehajúcu sezónu lovu lososa a prechod do rôznych rybárstiev v celom štáte. Počas tohto obdobia existuje mnoho možností na zamestnanie v troch veľkých odvetviach priemyslu - pobrežné spracovateľské závody, spracovateľské lode a rybárske lode. Trawlery lovia najviac v období jesene, zimy a v skorých jarných mesiacoch. Finančne najzaujímavejšia práca na trawleroch je v období od konca januára a počas februára, keď sa loví aljašská treska. V týchto neletných mesiacoch lovia aj priemyselné longlinery. Najväčšie množstvo krabov sa takisto loví v neskorých jesenných a skorých zimných mesiacoch. Lov sa uskutočňuje individuálnymi loďami, alebo veľkými spracovateľskými loďami. Počas jesene a zimy stovky lodí lovia tiež halibuta, čiernu tresku a mnoho iných druhov hlbinných rýb. Veľa pracovných príležitostí počas jari poskytujú aj rybárstva spracovávajúce ikry haringov.

Hoci počas zimných mesiacov je oveľa menej pracovných príležitostí, prácu hľadá menej ľudí. Vaše možnosti na získanie práce sú teda stále výborné. Podmienky najímania do práce v zimných mesiacoch sú však odlišné od podmienok v letnej lososovej sezóne. Po prvé väčšina zimných možností na zamestnanie prechádza cez zamestnávateľské agentúry, zvyčajne sídliace v Seattlu. Nedoporučujeme Vám cestovať počas zimných mesiacov na Aljašku bez toho, aby ste mali vopred zabezpečenú prácu. Po druhé, väčšina zimných zamestnávateľov poskytuje ubytovanie a dopravu zdarma, ale prémie sú nižšie ako pri letných prácach. Tretím veľkým rozdielom pri zimnom zamestnaní je, že kým v lete hľadajú firmy ľudí na 6 až 8 týždňov, v zime majú záujem o 3 až 6.-mesačné zmluvy. Najviac možností v spracovateľských závodoch na mori i na pobreží je v regióne 3 / ostrovy Kodiak / a regióne 4 /aljašský polostrov a Aleutské ostrovy/ Pretože v regióne 3 pracuje mnoho celoročných pracovníkov cieľom Vášho záujmu na jesenné a zimné mesiace by mal byť región 4. Dutch Harbour v regióne 4 je centrom „neletného„ rybárskeho priemyslu. Ak by ste sa chceli zamestnať na spracovateľských lodiach, trawleroch či longlineroch, práve v tomto období, venujte pozornosť ďalším informáciám uvedeným v tejto príručke.

Organizácia stratégie hľadania miesta

Po prečítaní tejto príručky budete určite vedieť viac o Aljašskom priemysle /o možnostiach zamestnania/. Porozumiete metódam lovu a spracovania v každom rybárstve a porozumiete, ktoré práce sú vhodné pre nováčika a ktoré pre veterána.

Kľúčom k úspešnému nájdeniu práce je plán. Skôr než vycestujete, alebo jednoducho vyrazíte na sever musíte mať PLÁN. Môžete písať, môžete telefonovať, alebo sa tam jednoducho môžete ukázať, všetko je spôsob ako si nájsť prácu. Pretože cestovanie z niektorých oblastí je drahé, mali by ste mať presný plán cesty. Regióny 1 a 2 nie sú vzdialené a dostať sa tam je pomerne jednoduché. Naviac ponúkajú veľa pracovných príležitostí pre nováčikov. Ak strávite nejaký čas zbieraním skúseností v tomto regióne, môžete sa pokúsiť o hľadanie práce na rybárskej lodi. Počas prvej sezóny na Aljaške sa snažte vybudovať si kontakty, neskôr Vám to poskytne možnosti v hľadaní práce v rybolove na lepšie platených miestach. Tabuľka miestnej špičkovej sezóny Vám umožní rozumnú voľbu v otázke, kam treba ísť pracovať počas lososovej sezóny. Študenti študujúci na školách so semestrálnym systémom zvyčajne pracujú od polovice mája do polovice augusta. Ak je to Váš prípad zaujímajte sa o regióny 2 a 3, ale najviac o región 5, kde sa dá nájsť práca omnoho skôr. Ak tu práca skončí presuňte sa do regiónu 1. Región 1 je najvyťaženejší v auguste. Vo všeobecnosti a na záver, kto chce pracovať čo najviac mal by byť pripravený na vrchol sezóny vo viacerých regiónoch. ...

Životný cyklus lososa

Každý kto, pracuje v priemysle spracovávajúcom lososa, by mal porozumieť niektorým základným faktom o jeho životnom cykle. Len pre začiatok, všetky lovené druhy lososa sú /z latinčiny/ Aanadormus. Znamená to, že dokážu žiť tak v sladkej ako aj slanej vode.

Podivuhodný život aljašského lososa sa začína v sladkej vode. Po vyliahnutí sa mladé lososy /poter/ zdržujú v pomaly sa pohybujúcich vodách riek a potokov až kým nedorastú do veľkosti aby mohli odplávať do oceánu. V tejto dobe losos nájde svoju cestu do oceánu, kde žije niekoľko rokov. Počas prvého roka morského života sa zdržuje pri pobreží, kde vyhľadáva malé ryby. Počas druhého roka naberá na váhe, tak aby mohol vyplávať do voľného oceánu, kde strávi niekoľko nasledujúcich rokov. Väčšina druhov lososov strávi v šírom oceáne od 2 do 10 rokov plávajúc a loviac viac ako 16OO kilometrov od svojho rodiska.

Aj keď losos strávi väčšinu svojho života v slaných vodách vracia sa inštinktívne tam, kde sa narodil. Dodnes nie je presne známe ako losos vie kam sa má vrátiť. Samozrejme existuje mnoho teórií vysvetľujúcich tento jav. Najjednoduchšia teória tvrdí, že losos si pamätá minerálne zloženie vody z ktorej sa dostal do mora. Po nájdení svojho miesta sa samec a samička spária. V správnom čase samička položí vajíčka a samček ich oplodní. Ich cesta sa končí a rodičia žijú už len krátky čas. Potom zomierajú. Ich telá sú potravou pre medvede, orly a mnohé iné zvieratá.

Spracovanie v priemysle na pevnine

Všeobecný prehľad

V tejto kapitole si povieme niečo o práci v spracovateľských závodoch. Najväčšia časť robotníkov, ktorí sú na Aljaške po prvý krát si nájde prácu v tomto odvetví komerčného rybárskeho priemyslu, v pobrežných spracovateľských závodoch alebo na palube spracovateľských lodí. Prikladáme popis práce, zvyky pri najímaní do práce a prehľad spracovateľov. Niektoré rybárske lode majú na palubách svoje vlastné pravidlá. Napríklad pri love krabov je práca na palube kombináciou lovu a spracovania. Tieto lode tiež vykupujú úlovok ostatných lodí a spracovávajú ho spolu s vlastným úlovkom.

Spracovateľské linky na pobreží

Zďaleka najväčšie množstvo pracovných miest aljašského rybárskeho priemyslu na nachádza v spracovateľských závodoch a konzervárňach. Tieto práce je možno najľahšie získať a to platí i pre začiatočníkov, ktorí začínajú svoj prvý rok na Aljaške. Práca u spracovateľov na pobreží je vaša najlepšia cesta ako vstúpiť do tohto priemyslu. Väčšina prác vyžaduje minimálne, alebo žiadne skúsenosti. I keď túžite pracovať na rybárskej lodi, tenderi alebo v inej oblasti aljašského komerčného rybolovu, nie je lepšie miesto pre získanie kontaktov a vedomostí o tomto priemysle ako spracovateľský závod na pobreží.

Spracovateľské závody a konzervárne sú umiestnené po celom pobreží a pozdĺž hlavných riek, jednoducho kde sa nachádza najviac rýb. Najviac spracovateľov je na Juhovýchode, Zemi Princa Williama, Cookovom zálive, Kodiaku, Aleutských ostrovoch a na Bristol Bay. V každom z týchto regiónov nájdete mestá a spracovateľské závody. Platí všeobecné pravidlo že závody sú umiestnené blízko väčších miest aby boli ľahšie dostupné a prilákali veľké množstvo sezónnych pracovníkov. Tu sa zvyčajne nachádza viac žiadateľov o túto prácu. Na rozdiel od závodov v Anchorage kde ubytovanie nie je poskytované, vzdialené spracovateľské závody sú ako malý mikrokozmos. Pracovníci jedia, spia, pracujú a odpočívajú na jednom mieste. V závodoch sa nachádza všetko čo potrebujete a ak nie dovezú to loďou.

Väčšina pracovných pozícií u spracovateľov nie je atraktívna. Väčšinu môžeme opísať ako smradľavú, slizkú, chladnú a vlhkú prácu. Stereotypná manuálna práca v stoji je veľmi namáhavá. Rybací smrad sa počas sezóny akosi nevytráca ale veľa pracovníkov si na to zvykne. Tí čo si na tento zápach nemôžu zvyknúť odchádzajú, čo je však drahé pre pracovníka i zamestnávateľa. Prekvapivo, veľa ľudí ktorí mysleli, že to neprekonajú sa stali vynikajúcimi pracovníkmi ktorí sa spriatelili s touto prácou a jej výhodami. Je tu niekoľko pracovných pozícií, ktoré nevyžadujú priamy kontakt s morskými živočíchmi ale o tieto pozície je vysoký záujem. Zamestnávatelia sa vo všeobecnosti snažia prijímať ľudí žijúcich v blízkosti pracoviska a veľa zamestnávateľov neprepláca ani dopravné náklady a ani náklady na prenájom ubytovania. Veľa ostatných je viacej ochotných a preplácajú dopravu z Anchorage alebo Seatlu. Každá spoločnosť má svoje vlastné pravidlá prepravy a uchádzači zamestnania by tomu mali venovať zvýšenú pozornosť. I keď vaša spoločnosť vám preplatí cestu na pracovisko v prípade že budete prepustený alebo skončíte bez vážneho dôvodu náklady na cestu domov si možno budete hradiť sami.

Na Aljaške platí niekoľko zákonov, ktoré by mal poznať váš budúci zamestnávateľ. Ak ste najatý na prácu spoločnosťou, ktorá platí vašu cestu na pracovisko, tento zamestnávateľ je povinný zaplatiť i vašu cestu späť. To však neplatí v prípade ak ste prepustený kvôli bitke, alkoholu, problémom s alkoholom, dlhé neospravedlnené absencie alebo ak ste neuviedli pravdivé údaje vo vašej žiadosti o pracovné miesto. Ak dáte výpoveď váš zamestnávateľ nie je povinný platiť vašu cestu späť, to neplatí ak preukážete že váš zamestnávateľ nesprávne vypočítal vašu mzdu alebo hodiny alebo ak ste skončili z dôvodu nebezpečných pracovných podmienok. Drogy nie sú tolerované v žiadnej spracovateľskej spoločnosti či už na mori alebo na pobreží. Dôkaz o užívaní drog je vo veľa prípadoch dôvodom na okamžité prepustenie z práce.

V tejto sekcii je našim cieľom poskytnúť špecifické informácie o spracovateľských závodoch na pobreží. Dúfame tiež, že Vám poskytneme informácie aký zárobok asi môžete očakávať počas leta a aké riziká to so sebou prináša.

Profil pracovníka: Život v konzervárni

Michael Dessner strávil posledné leto prácou v spracovateľskom závode blízko Kenai.

Rinčanie vášho budíka vás prebúdza do nového dňa, do práce v konzervárni na Aljaške. Ak máte šťastie, nič vás z minulého dňa nebolí a slnko svieti jasne. Slnko je väčšinou zakryté mrakmi, ak nie vaša myseľ. Rýchle raňajky z ovsenných vločiek vám vracajú život na cestu do závodu, ako aj káva v odpočinkovej miestnosti, kde sa venujete denným aktivitám. Ryba alebo žiadna ryba? Zabezpečuje ich matka príroda, ale svojim vlastným tempom. Dobrý deň pre rybára znamená 16 hodín práce predtým, než uvidíte opäť svoj spacák. Niekedy medzi druhou a treťou šálkou kávy a klebetami počujete slovo: chytili sme ryby! Začne sa bláznivá práca v miestnosti s náradiami. Desiatky rukavíc a mohutných záster sú pripravené pre vás. Orazíte si čas a ste pripravení pracovať na spracovateľskej linke.

Máte dosť šťastia, ak nájdete miesto pri policiach, ale predák vám ukáže miesto pre linku pokrytú slizom a bahnom. Zaškľabíte sa a musíte tú prácu strpieť. Ak sa na vás usmeje šťatie, vystriedajú vás a pošlú niekde inde-kdekoľvek inde. Aspoň nemáte diery na rukaviciach a ste trochu chránený pred ľadovým prúdom v tankeri. Nasleduje jedna 15-minútová prestávka a o 5 hodín neskôr si označíte časenku na 45-minútovú prestávku na obed. Niektorí ľudia idú do svojho stanového mesta, ale vy dostanete váš privilegovaný PBandJ sendvič, polievku a tyčinku. Všetko ostatné je lepšie ako štvordolárový záhadný burger! Po obede našiel predák niekoho, ktorý prevezme vaše miesto pri hroznom tankeri a vy vďačne prijmete miesto pri linke na spracúvanie čriev. Nasledujúcich 5-10 hodín vykonávate svoju prácu, pitváte húfy rýb a spievate si pesničky, ktoré sotva počujte kvôli hluku strojov.

Keď je po všetkom, vraciate sa do stanového mesta s tým, že ste strávili ťažký deň prácou /uľahčuje vám to fakt, že každá hodina nadčasu vám priniesie pár dolárov naviac/. Vítajú vás modré nepremokavé plášte a úžasná aróma smaženého lososa. Predák dal zamestnancom niekoľko malých červených lososov pre ich vlastný konzum. Po jedle a po konverzácii s novými priateľmi nikdy nezabudnete, že je čas ísť do postele. Vaše spacáky vám pripadajú ako posteľ s perinami, že zajtra vás nečaká žiadna práca. Aljaška je veľké miesto a vždy sa vyskytuje niečo nové počas dňa života pracovníka v konzervárni.

Prehľad štruktúry spracovateľských liniek

Spracovateľské operácie na Aljaške prebiehajú vo všetkých druhoch a veľkostiach. Počas našich ciest sme precestovali väčšinu závodov na Aljaške. Niektoré majú stovky zamestnancov a vyzerajú ako obrovské továrne, iné majú len niekoľko pracovníkov a rodinnú atmosféru. Napriek rozdielom vo veľkosti väčšina spoločností má tie isté črty.

Väčšina závodov je pri mólach, takže lode môžu zakotviť a „vydať„ svoj úlovok. Samotný závod pozostáva z hlavnej spracovateľskej budovy, kde sa ryby spracovávajú a neskôr konzervujú, alebo chladia a z budovy kde sa spracovávajú a balia ikry na expedíciu do zámoria. Mnoho závodov poskytuje ďalšie výhody, ako ubytovanie, kempovacie možnosti, kaviarne alebo úrady. Či už sú závody umiestnené v centre miest alebo na odľahlých miestach, vždy sú blízko rybolovných zón.

Letné spracovanie lososa

Počas špičky produkčnej sezóny lososa sa nováčikovia dostávajú do práce kde musia odpracovať 12 až 18 hodín denne počas siedmich dní v týždni. Vyplácaní sú základným platom, ktorý sa pohybuje medzi 7,5 a 8.5 USD za hodinu. Pevným zdrojom príjmu sú platby za nadčasy, ktoré sa vypočítavajú ako 1.5 násobok základnej hodinovej mzdy. Výkonnostné prémie a zvláštne doplatky sú tiež bežné. /30 až 50 centov na hodinu pre pracovníkov pri mrazákoch./ Nárast mzdy sa obvykle priznáva po odpracovaní 300 hodín /za mesiac/ a odpracované hodiny sa vám prenášajú zo sezóny na sezónu.

Pracovné podmienky? Veľa špeciálnych prác vyžaduje od zamestnanca stáť počas dlhej doby na jednom mieste a robiť tie isté operácie. Medzi jednotlivými prácami môžu však byť veľké rozdiely a predák Vás môže preradiť na inú prácu na dennom alebo týždennom princípe. Môžete pracovať vonku aj vnútri, v mrazáku aj v sklade. Rozdiely samozrejme existujú ale nováčikovia by mali byť pripravení na to, že pravdepodobne začnú ako slimeri, alebo pracovníci spracovávajúci ikry. Výborní robotníci strávia ako slimeri len veľmi krátky čas a potom sa dostanú na lepšie miesto s vyššou zodpovednosťou.

I keď v mraziarni alebo v konzervárni môže znamenať dlhé hodiny studenej a vlhkej práce, nie je to až také hrozné. Väčšina spoločností poskytuje zamestnancom platenú 10 minútovú prestávku po každých dvoch odpracovaných hodinách a dlhšiu prestávku na jedlo každé 4 hodiny. Ak pracujete v závode, ktorý má vlastnú kaviareň a dodáva stravu, môžete si byť istý, že sa budete stravovať veľmi dobre za nízke ceny alebo zadarmo.

Mnoho závodov cez krátke prestávky poskytuje kávu, šišky a čerstvé ovocie. Ak naozaj získate prácu na 15 hodín denne môžete rátať s niekoľkými prestávkami na jedlo. Naviac počas prestávok budete mať možnosť stretávať sa s ľuďmi a nadviazať nové priateľstvá.

Spracovanie lososa /mraziarenský závod/

Pracovné miesta v slimerskej linke

- *Rozrezácač*: používa filetovací nôž a rozreže rybu od hlavy ku chvostu. Potom posunie rybu na ďalšie spracovanie
- *Zariadenie oddeľujúce hlavy* obyčajne ho obsluhujú dvaja pracovníci, ale závisí to od veľkosti závodu a od toho, koľko slimerských liniek je v prevádzke.
- *Vyberač čriev :* v linke je zaradený zvyčajne za rozrezávačom. Jeho úlohou je vybrať črevá a ikrové váčky.
- *Spoononig* : dočisťovanie zbytkov čriev a vnútorností pozdĺž chrbtice
- *Umývanie :* robí sa ručne alebo strojovo. Zariadenie pripomína umývačku riadu. Ryby sa sprchujú ľadovou vodou, tak ako postupujú po linke. Zvyčajne to zamestnáva 1-2 ľudí.
- *Triedenie :* Triediči sú zvyčajne na konci linky. Títo zamestnanci triedia ryby do troch alebo štyroch kategórií. 1- vynikajúca, 2-dobrá, 3- použiteľná, 4- nevhodná pre ľudskú výživu. Po triedení sa ryby rozdeľujú do nádob.
- *Váženie :* ryby sa rýchlo hodia na váhu a rozdeľujú sa do nádob podľa veľkosti.
- *Konečné triedenie :* ľudia v tomto pracovnom zaradení kontrolujú, či sú ryby v správnych nádobách podľa druhu, veľkosti, kvality a váhy.

Práca pri mraziaku

- *Glazúrovacia linka :* pracovníci tu vyberajú zmrazené ryby z prepravných nádob a namáčajú ich do soľného roztoku. /pozn. glazúrovanie sa používa ako operácia pred balením mrazených potravín/.
- *Baliareň :* Zmrazené ryby sa balia podľa klasifikácie a pripravujú sa na expedíciu. Pracovníci manipulujú s paletami a kartónmi.

Spracovanie lososa /konzerváreň/

Pracovné miesta v konzervárni

- *Rozrábací stroj :* Tieto stroje /niektoré vyrobené v roku 1930/ sú určené na odrezanie hlavy, chvosta a plutiev. Zariadenie tiež nahrubo vypitve rybu a oddelí váčky s ikrami. Za vhadzovanie rýb do stroja sú zodpovední zvyčajne dvaja ľudia. Na rozdiel od mraziarní, ktoré spracovávajú mnoho druhov rýb, konzervárne spracovávajú zvyčajne len ružového a červeného lososa.
- *Slimerský stôl :* Po rozrábacom stroji putujú ryby k slimerom, ktorí odstránia zbytky vnútorností, ryby umyjú a roztriedia. Odtiaľto ryby putujú do plniaceho stroja, ktorý plní konzervy.
- *Rezač :* nadrozmerné a nedostatočne veľké ryby sa oddelia a posielajú na deliaci stôl. Tam sa rozrežú na menšie kusy, aby sa dosiahla rovnaká váha konzerv.
- *Plniace zariadenie :* Toto zariadenie delí ryby na kocky na plnenie konzerv. Zariadenie zvyčajne obsluhujú dvaja pracovníci a dávajú pozor, aby sa neupchalo.
- *Doplňovací stôl :* konzervy, ktoré majú podváhu putujú na doplňovací stôl. Tam pracovníci doplnia konzervu kúskami rýb. Keď je konzerva naplnená putuje naspäť na linku, kde sa zavíčkuje.
- *Varenie /pasterizácia/ :* keď sú konzervy uzavreté víčkom končia vo veľkých oceľových nádobách s kolieskami. Mnoho pracovníkov tu dozerá na správne naplnenie nádoby, a transportuje nádobu do pasterizačného varáku. Vo varáku ostane nádoba od 70 do 90 minút, v závislosti od veľkosti konzerv. Je to horúca ale suchá práca.
- *Koniec linky :* tu pracovníci vyberajú z nádob pasterizované konzervy a kladú ich do chladiaceho zariadenia.

Kombinované spracovateľské linky /mraziareň a konzerváreň/

Práce vonku

- *Pracovník v doku :* tento pracovník pomáha pri vyprázdňovaní obsahu prichádzajúcich lodí. Niekedy sa na vyprázdňovanie rýb / z útrob lode/ používa vákuová pumpa. Tendrové lode pracujú na inom princípe, ryby plnia do plastových vriec, ktoré sa potom vyťahujú žeriavom. Pracovník tiež rozdeľuje ryby do nádob podľa druhov, ešte predtým, ako sa dostanú na spracovateľskú linku.
- *„Ľad a návnady„ :* niektoré spracovateľské závody zásobujú tendrové lode ľadom, návnadami, potravinami a ostatnými životnými potrebami. V niektorých prípadoch sa ľad a návnady dodávajú zdarma.

Práce vnútri

- *Paletizácia :* po schladení sa konzervy dostanú dopravníkovým pásom do skladu. Tu sa strojovo paletizujú, zvyčajne použitím veľkého magnetu. V tomto hlučnom prostredí pracuje niekoľko zamestnancov. Jeden obsluhuje stroj a dáva pozor, aby stroj zdvihol všetky konzervy, druhý mu asistuje. Ďalší dvaja odvážajú naplnené palety.

- *Vodič vysokozdvižného vozíka :* to už je vysoko špecializovaná práca. Palety, boxy a nádoby naplnené ľadom potrebujú manipuláciu pomocou vysokozdvižného vozíka. Na získanie tejto práce môžu spoliehať len najspoľahlivejší pracovníci.
- *Nočné upratovanie*: Mnohé závody pracujú na základe 24-hodinového rozvrhu. Spracúvajú ryby počas dňa a večer sa závod čistí. Zamestnanci strávia mnoho času čistením nádob, bahenných liniek a čistením strojov. Robia taktiež iné práce na znižovanie rizika kontaminácie rýb.
- *Nakládka áut :* týka sa skladových robotníkov. Krabice, debny sa nakladajú na nákladné autá a do dodávok, ktoré ich odvážajú do kontajnerových lodí, alebo na letiská na ďalšiu dopravu.
- *Úradník :* práca zvyčajne zahrňuje prijímanie /pracovníkov/, účtovníctvo, výpočet výplatných pások a iné úkony. Úradník tiež obyčajne pracuje dlhé hodiny, ale tieto miesta sú zvyčajne obsadzované ľuďmi „so stykmi„, alebo dlhoročnými zamestnancami.

Egg House – Spracovanie ikier

Konzervárne a mraziarne dosahujú ďalší zisk z predaja vajíčok lososa /ikier/, predajom zvyčajne japonským alebo iným zahraničným spoločnostiam. V mnohých ázijských krajinách je po ikrách lososa a po kaviári vysoký dopyt. V každom spracovateľskom závode môžete nájsť niečo, čo sa nazýva „egg house„. Je to miesto, kde sa starostlivo spracovávajú ikry.

Práca pri spracovaní ikier nie je až taká náročná /nervózna/ ako v slimerskej spracovateľskej linke. Je pri nej menej hluku, menej pitvania a je aj o čosi suchšia. Avšak pozor. Je veľmi monotónna. Pozrite si rýchly prehľad celého procesu . Odobraté ikry / sú to dlhé „sáčky„ ikier, ktoré z lososov vybrali slimeri/, sa vkladajú do košov a vážia. Potom sa vo veľkých antikorových nádobách ponárajú do roztoku dusičnanu sodného, rozdeľujú sa a triedia v závislosti na veľkosti a kvalite. Niekedy sa solia. /na zachovanie chuti/. Nakoniec sa plnia do krabíc a pripravujú na expedíciu za more. Proces balenia je skutočne umením. Mnoho spracovateľov ikier produkuje aj kaviár. Proces zahrňuje rozdrobenie zhlukov vajíčok na jednotlivé „guličky„ ešte pred balením. Na zamestnancov zvyčajne dozerá technik zo spoločnosti, pre ktorú sa ikry spracovávajú. /V troch zo štyroch prípadov/ Technici nazývaní „sujiko„ majú pri kontrole kvality mimoriadne právomoci. Na prácu sa zvyčajne berú do zamestnania ženy, lebo zvyčajne majú menšie ruky a ikry sa im ľahšie spracovávajú. Je to práca kdesi na dne tohto priemyslu, zamestnanec by mal byť pripravený na dlhé hodiny státia pri baliacom stole.

Spracovanie v ostatných rybárstvach na Alajške

Počas letnej sezóny mnoho spracovateľských závodov spracováva tresku, čiernu tresku, pacifickú tresku a iné ryby konkurujúce lososom. Väčšina spracovania v týchto závodoch sa však deje v iných ročných obdobiach. Lov krabov, halibuta, hlbinných rýb a haringa umožňuje pobrežným spracovateľským závodom celoročnú prevádzku.

Hlbinné ryby / Bottomfish /

Spracovanie hlbinných rýb je omnoho viacej zautomatizované ako spracovanie lososa, ale ešte stále vyžaduje veľa robotníkov pri inšpekcii, mrazení a vo fáze balenia. Spoločnou črtou so spracovaním lososa je odstránenie hlavy, chvosta, čriev a následné zmrazenie ryby. Ploché ryby /ploskáče/ sa ručne veľmi ťažko pitvajú, takže tento proces zvyčajne čaká na spotrebiteľa alebo reštauráciu.

Treska / Cod /

Treska sa väčšinou spracováva v spracovateľských linkách na mori, na palubách trawlerov, longlinerov a plávajúcich tovární. Najprv sa automatickým krájačom oddelí hlava a potom sa ryba rozdelí filetovacím strojom na dve filety. Koža sa oddelí automatickým zariadením. Po stiahnutí kože sa filé osvieti silným svetlom aby sa ukázali možné nedostatky. Tento proces sa volá „candling„. Iní pracovníci odstránia kosti a upravia filé odstránením nekvalitných miest. Potom sa filé zmrazuje rôznymi metódami. Používa sa individuálne zmrazovanie /po kuse/ na zmrazovacom páse , ďalším spôsobom je zmrazovanie pri ktorom sa jednotlivé vrstvy tresky oddelia fóliou a potom zmrazujú. Iným spôsobom je zmrazovanie do blokov.

Pollock – aljašská treska

Aljašská treska sa zvyčajne spracováva na filé a na surimi a to v pomere 50/50. Filé sa vyrába procesom, ktorý je rovnaký ako u tresky. Pre výrobu surimi sa ryba najprv upraví na filety, potom sa rozporcuje na malé kúsky a premyje sa veľkým množstvom čerstvej vody. Následne sa stlačí, tak aby sa odstránila voda. Výsledná substatncia, ktorá pripomína pastu, sa mieša s prísadami odpudzujúcimi vodu a zabraňujúcimi oxidácii. Potom sa z miešacieho zariadenia zmes vyberie, zamrazí do blokov a surimi je hotové. Niektoré spracovateľské závody vyberajú z okolia chrbtice viacej mäsa a to potom odosielajú iným závodom na výrobu menej kvalitného surimi. Tento proces vyžaduje iba štyroch ľudí, dvoch na začiatku linky a dvoch obsluhujúcich mrazenie a plnenie.

Najväčšia časť produkcie surimi je sústredená v Kodiaku, Dutch Harbour a na spracovateľských lodiach.

Halibut
Potom ako bola v mori ulovená, spracováva sa táto obrovská ryba dvoma spôsobmi. Pri prvom spôsobe sa oddelí hlava a lícne časti a tie sa potom predávajú osobitne. Nato sa ryba odváži, umyje a celá zmrazí. Halibuty ťažšie ako 60 kg sa porcujú. Tento špeciálny spôsob porcovania umožňuje získať z každej ryby 4 filety.

Kraby
Spracovanie krabov je iné ako spracovanie rýb a je trochu jednoduchšie. Tu je krátky prehľad čo sa pri spracovaní krabov deje:

Najprv predák, alebo jeho asistent použijú obrovský žeriav a vytiahnú klietky s krabmi na palubu spracovateľskej lode. Najväčšia časť krabov sa uloví cez zimné mesiace a preto je táto práca vlhká a studená. Prvými pracovníkmi pri spracovaní krabov sú rezači. Pomocou stabilného noža oddeľujú klepetá kraba od zbytku tela. Klepetá sa kladú do veľkých nádob a postupujú ku „gillerom„ /to sú pracovníci, ktorí z klepiet odstraňujú „pancier„/. Potom sa klepetá vo veľkých drôtených košoch ponoria do variaceho roztoku. Obsluhu má na starosti varič, ktorý uvarené klepetá aj vyberá. Chladiarenský robotník potom premiestni klepetá do chladiaceho tanku. Je to veľký bazén plný ľadovej vody. Po niekoľkých minútach chladenia sa klepetá premiestnia do glazúrovacieho tanku, ktorý obsahuje silno schladený soľný roztok. Klepetá sa vyberajú a robotníci ich balia do krabíc. Krabice sa následne umiestnia do mrazáku a sú pripravené na vyskladnenie. Ľudia zabezpečujúci kvalitu udržujú a zaisťujú čerstvosť produktov a celkovú kvalitu. Pracovník na lodi loviacej kraby poukazuje na to, že i keď je práca neustála, nie je zdrvujúca:

> *„Tempo práce je určované spracovateľskou linkou a je limitované kuchárskymi prístrojmi, keďže možno variť iba určitý počet krabov za určitú dobu. Tempo nie je rýchle, ale očakáva sa od vás, že ho budete dodržiavať, čo sa každý aj snaží.*

Ubytovanie
Mnoho spracovateľských firiem ponúka niektorým alebo všetkým zamestnancom plne alebo čiastočne subvencované ubytovanie, alebo kempovacie možnosti. Odľahlejšie spracovateľské závody ponúkajú svojim zamestnancom ubytovanie vždy. Čiastočne dotované ubytovanie stojí od 2 do 8 USD na deň za miesto na stan v miestnom stanovom mestečku, až po l5 USD na deň v peknej izbe v nocľahárni. Mnoho závodov prepláca ubytovacie náklady v plnej výške tým zamestnancom, ktorí odpracujú celú sezónu a odmeňujú sa im tak za ich oddanosť. Zistíte, že ceny ubytovania sa veľmi rôznia. Môžete tiež nájsť niekoľko spoločností, ktoré vyplácajú svojim zamestnancom osobitnú prémiu ku mzde, aby si našli ubytovanie. Ubytovanie zdarma môže zahrňovať peknú izbu v nocľahárni, ale aj voľné miesto na postavenie stanu.

Vo väčšine prípadov sa v ubytovniach patriacich spoločnostiam musíte o izbu podeliť s jedným až piatimi spolubývajúcimi. Lepšie zariadenia majú TV, video, práčovňu a oddelené sprchy. V susedstve je zvyčajne kaviareň. Počas našich ciest po „lososých zemiach„ sme videli ubytovacie zariadenia umiestnené priamo pri spracovateľských závodoch, doslovne cez ulicu. Zdá sa, že každá spoločnosť má na to svoj vlastný plán a každé umiestnenie ubytovania má svoje dobré a zlé stránky. Na poslednej ceste sme videli ako jedna veľká spoločnosť priviezla zo Seattlu veľký čln, zakotvila ho neďaleko závodu a vybavila ho prenosnými ubytovacími bunkami. V inom meste malá spracovateľská spoločnosť prerobila na ubytovacie zariadenie školský autobus. Pre získanie ďalších informácii sledujte kapitolu 5.

Bezpečnosť práce v spracovateľskom priemysle
Pracovné miesta v spracovateľskom priemysle sú zvyčajne menej nebezpečné ako pri rybolove. Niektorí spracovateľskí robotníci ochorejú, majú veľké bolesti a následne vyžadujú lekársku starostlivosť, občas až evakuáciu /z lode/. Najčastejšími problémami sú rezné rany, otrava rybím jedom a úrazy spôsobené strojmi, vyčerpanie, chrípka a podchladenie a problémy spôsobené alkoholom a drogami.

Delenie rýb
Spracujúci priemysel vyžaduje pitvanie rýb. Väčšia časť zamestnancov musí používať nože a dochádza k rezným poraneniam. Najlepší spôsob ako sa vyhnúť porezaniu je plne sa sústrediť na prácu, ktorú vykonávate a navliecť si ochranné rukavice. Ak sa porežete ihneď to nahláste vášmu nadriadenému.

Otrava rybím jedom
Keď jeden z autorov pracoval v spracovateľskom závode v Ketchikane, niektorí zo zamestnancov dostali na ruky škaredé vredy. „Veteráni“ tvrdili, že dostali otravu rybím jedom. Dôvod bol buď losos, alebo jedovatá jellyfish. Na ochranu Vašej kože pred kontaktom s rybami používajte preto ochranné rukavice. Ak dostanete otravu rybím jedom neobávajte sa. Väčšina lekárnikov v rybárskych mestách Vám predá hojivú masť.

Strojné zariadenia

Personál obsluhujúci strojné zariadenie a vysokozdvižné vozíky má lepšie príjmy ako robotníci pri spracovateľských linkách. A práca nie je taká monotónna. Niektorí nováčikovia prichádzajúci do rybného priemyslu chcú preskočiť svoje kvalifikačné predpoklady a dostať sa na lepšie miesta. Nerobte to! Ak na Vás prídu, ihneď Vás vyhodia, alebo skončíte kdesi na konci spracovateľskej linky, na samom dne pracovného rebríčka. Po druhé, obsluha ťažkého strojného zariadenia je nebezpečná. Vysokozdvižné vozíky sú neobratné a ťažké. Pri nesprávnej obsluhe môžu poškodiť majetok a zraniť ľudí. Obsluhujúci personál ťažkého strojného zariadenia musí prejsť školením. Pokiaľ máte záujem naučiť sa obsluhovať takéto zariadenie, povedzte to manažérovi už pri žiadosti o zamestnanie.

Bolesti zápästia a rúk

Práca pri spracovaní rýb zvyčajne vyžaduje mnoho opakujúcich sa pohybov zápästia a rúk a výsledkom sú bolesti predlaktia a zápästia. Medzi spracovateľskými robotníkmi sú všeobecne rozšírené. Pre väčšinu ľudí sú tieto bolesti len stredne silné a dočasné. U niektorých ľudí sa môžu vyvinúť do trvalejšieho stavu bolestivej choroby zvanej carpal tunnel syndróm /CTS/. Príznakmi sú bolesti zápästia, ktoré môžu vystreľovať až do predlaktia a dlaní a spôsobujú štípanie prstov a ruky. Bolesť je spôsobená opuchom šľachy a tkanív obklopujúcich hlavný nerv ruky. Pri zanedbaní môžu vzniknúť vážne problémy. Ak pocítite nadmernú bolesť v zápästí, upozornite svojho nadriadeného. Zvyčajne sa dajú použiť elasktické obväzy, /ako u gymnastov pozn./ktoré znížia namáhanie ruky, alebo sa môžete dať preložiť na prácu vyžadujúcu menšiu záťaž. Ak problémy pretrvávajú, mali by ste vyhľadať lekársku pomoc, pretože prípadné zanedbanie by mohlo mať trvalé následky.

Vysilenie, chrípka, nachladenie

Ľudské telo nie je pripravené pracovať v studených a mokrých podmienkach 16 a viac hodín denne. Z tohto dôvodu najrozšírenejšími zdravotnými problémami medzi spracovateľskými robotníkmi sú vysilenie, chrípka a vo všeobecnosti problémy s chladom. Aby ste minimalizovali tieto problémy, musíte sa dobre stravovať a čo najviac odpočívať. Pamätajte si, že nie je možné trvale pracovať 16 hodín denne. Jedzte trikrát za deň, dajte si nejaké pivo, a dbajte na dobrý nočný spánok. Poväčšine bude Vaša denná rutina /s výnimkou víkendov/ vyzerať nasledovne - jesť, pracovať, jesť, pracovať, jesť, spať a znova dokola. Peniaze za nadčasy Vám pomôžu udržať si motiváciu do práce.

Stratégia práce na pobreží

Roztočte to

Je mnoho spôsobov hľadania práce v početných Aljašských spracovateľských závodoch. Asi najpopulárnejší / a najrozmanitejší/ je jednoducho odísť na sever. Po celej Amerike stovky ľudí každoročne snívajú o Aljašských horách, medveďoch grizly, zlatom dláždených uliciach a jednoducho sa zbalia a idú.

Ak ste sa rozhodli pustiť sa do toho, je dobré mať nejaký plán. V závislosti na mesiaci, v ktorom ste sa rozhodli ísť sa musíte rozhodnúť pre miesto, kam pôjdete. Ak ryby prídu o týždeň alebo dva neskôr, alebo ak budete mať ťažkosti so získaním miesta, mohlo by sa Vám stať, že budete musieť odísť pre nedostatok peňazí. Mali by ste skúsiť zavolať *Alaska Employment Service* v meste, kde si plánujete prácu. Mali by byť schopní povedať Vám aké miesta sú voľné. Oplatí sa tiež obtelefonovať vopred 1-2 spracovateľské závody. A získať prehľad, kedy budú najímať a kedy sa otvorí sezóna. Môže to znamenať zmenu rozhodnutia, či cestovať do regiónu 1 alebo do regiónu 5.

Šance nováčika, že bude prijatý do spracovateľského závodu sú zvyčajne veľmi dobré, ale závisia od množstva uchádzačov a od výlovu rýb. Pokiaľ v nejakom čase môžu byť v oblasti tucty ľudí hľadajúcich prácu v inom čase počas prevádzky zamestnávatelia doslova žobrú o robotníkov. Keď prídu ryby, závody musia mať dostatok spracovateľských robotníkov inak stratia tisíce dolárov a skončia so skazenými rybami. Napríklad počas rekordného výlovu v Bristol Bay v roku 2003, spracovateľské závody museli posielať letecky celé ryby do spracovateľských závodov v celom štáte, lebo ich nemali kam dávať.

Ak hodláte cestovať na Aljašku bez vopred zabezpečenej práce, najlepšie bude vsadiť na miesta kde práve vrcholí sezóna spracovania lososa. / Viď dodatok V, kalendár migrácie lososa./ Ak prídete do mesta nahláste sa u *Alaska Employment Service.* Je to štátom prevádzkovaná organizácia, ktorá pomáha umiestniť ľudí do práce. Potom zájdite do všetkých závodov v meste a dajte im vedieť, že hľadáte prácu a že mienite ostať počas celej sezóny. Mali by ste mať aj telefónne číslo, kde je možné Vás zastihnúť pre prípad, že by sa našla práca. Nepodceňujte to, otvorenie sezóny môže nastať každú chvíľu, a nesmiete ho premeškať. Nebuďte nesmelý, treba byť v správnom čase na správnom mieste. Najlepší čas, kedy sa ukázať v závode, je tesne pred začiatkom prevádzky, preto je dobré zistiť si informácie o tomto čase. Ak je Vaše načasovanie dobré, môžete sa dostať na prijímací pohovor, byť najatý a ísť do práce vo veľmi krátkej dobe. Ak sa neukážete včas predák najme každého kto má ruky.

Keď sme robili interview s personálnym riaditeľom v Ketchikane a pýtali sme sa, ako je s to s ľuďmi čo chodia do jeho kancelárie aby sa zamestnali, odpovedal nám: „Ak vy dvaja hľadáte prácu práve teraz, ste prijatí. Dáme Vám pršiplášte a môžete ihneď nastúpiť do práce.„ Rozhoďte siete. Navštívte miestne bary, verejné práčovne, školské internáty, pokúšajte sa o stretnutia s ľuďmi a hovorte že, hľadáte prácu v spracovateľskom závode. Vaše šance nájsť si prácu sú dobré ak „zapracujete„.

Ísť na Aljašku bez vopred zabezpečenej práce môže byť riskantné, ale ak poznáte kedy v ktorom regióne vrcholí sezóna Vaše šance sú veľmi dobré. Pre prípad, že sa veci nevyvinú dobre, vezmite si dostatok peňazí na stravu a cestu späť pod 48. rovnobežku.

Alaska Employment Service - / Aljašský úrad práce /

Väčšina nezamestnaných cestujúcich do „Veľkej Zeme“ skončí svoju cestu na jednom z úradov zamestnaneckého servisného centra rozšíreného po celom štáte. Alaska Employment Service je štátom prevádzkovaná organizácia, ktorá má pobočky skoro v každom väčšom meste na Aljaške. Každá pobočka má zoznam momentálnych príležitostí a mnoho spracovateľských závodov najíma ľudí na letnú prácu priamo cez tento úrad.

Je dobrým nápadom zastaviť sa po príchode do mesta v miestnej pobočke a zapísať sa. Zvyčajne Vás vyzvú aby ste sa vrátili na bleskový pohovor a premietnu Vám krátky film a práci pri spracovaní. Úrad by tiež mal byť schopný upozorniť Vás na iné práce v regióne, dokiaľ sa Vám nepodarí získať zamestnanie v rybárskom priemysle. Telefónne čísla úradov sú uvedené v kapitole 5. Celoštátne číslo je /907/ 465-8900.

Po registrácii na úrade práce neseďte len tak na zadku a nečakajte až Vám nájdu miesto. Buďte aktívny – choďte si niečo hľadať sám. Zamestnanecký servis by nemal byť primárnym zdrojom hľadania miesta – mala by to byť Vaša snaha a vytrvalosť. Mnoho spoločností Vám oznámi, že najíma ľudí len cez úrad práce, ale nakoniec prijímajú mnoho ľudí priamo v závode, v prípade že nemajú dostatok zamestnancov. Skúste sa stretnúť s predákom na začiatku smeny a trvale sa ho vypytujte či má dostatok pracovníkov.

Písanie listov vopred

Iným spôsobom, ako dostať prácu v spracovateľskom pobrežnom závode je uchádzanie sa o prácu poštou. Týmto prístupom často zožnete veľkú odmenu. Niektoré kontrakty poskytujú izbu, stravu a dopravu medzi Aljaškou a miestnom nájmu zamestnanca. Ako povedal jeden personálny riaditeľ v Seattle:

„ Ak príde za mnou osoba s dobrým rezumé, som vždy pripravený vypočuť si ju. Uľahčuje mi to prácu ako najímateľa pracovníkov.“

Ak sa rozhodnete získať prácu pred ochodom z domu, začnite s hľadaním zavčasu, pretože ju potom nezoženiete. Väčšina letných spracovateľských závodov si aktívne prezerá žiadosti o prácu a rezumé počas zimných a jarných mesiacov. Kapitoly, ktoré budú nasledovať, Vás prevedú uchádzacím procesom a pohovorom. I keď vás môžu zamestnať rýchlo, neočakávajte, že vám prácu ponúkne každá spoločnosť, ktorú skontaktujete. Personálne oddelenia dostávajú mnohé prihlášky. Odporúčame vám, aby ste si prečítali celú príručku, než začnete hľadať prácu. Ak ste si istý, že chcete pracovať v pobrežnom spracovateľskom závode a prečítali ste si kapitolu o spracovaní, otočte strany k zoznamu spoločností na konci tejto kapitoly. Môžete mať určité kritériá, ktoré sa vzťahujú na samotnú prácu ako napríklad mzda alebo pracovné mesiace alebo môžete chcieť pracovať v určitom regióne alebo meste. Majte tieto myšlienky na pamäti, keď si prezriete zoznam závodov. Ale nesnažte sa príliš veľa obmedzovať. Ak sa uchádzate o prácu na viacerých miestach, máte tým lepšie šance na ponúknutie zamestnania. Sústreďte sa na tie spoločnosti, ktoré prijímajú prihlášky poštou. Čím viac je vzdialená spracovateľská továreň, tým častejšie tam zamestnávajú prostredníctvom pošty. Ak už máte zoznam spoločností, u ktorých sa budete uchádzať o prácu, je čas začať si hľadať prácu. Napíšte každej spoločnosti a požiadajte o prihlášku do zamestnania. List má byť krátky a účelný. Teraz nie je čas písať váš životný príbeh-nechajte si to pre samotnú prihlášku. Prekontrolujte si hláskovanie a napíšte meno spoločnosti správne. Môžete tam zatelefonovať a spýtať sa na meno personálneho riaditeľa. List mu potom adresujte priamo a je to lepšie ako napísať „To Whom it May Concern.“ Behom pár týždňov by ste mali mať kopu prihlášok na vašom stole. Vyplňte ich starostlivo a správne. Mali by ste mať poruke kópiu životopisu alebo zoznam predchádzajúcich prác, keď začínate vyplňovať formuláre. Často zamestnávatelia žiadajú, aby ste poskytli informácie o vašej zamestnaneckej minulosti. Zapisujte si údaje o každej spoločnosti, u ktorej sa uchádzate o prácu vrátane dátumu uchádzania, odpovede na vašu žiadosť, kto je vaša kontaktná osoba atď.

Takto budete môcť sledovať každú spoločnosť po určitú dobu. Buďte vytrvalí, ale nie príliš dotieraví.

Posledná vec, ktorú chcete urobiť, je rozrušiť osobu, ktorá vám môže dať prácu. Tu je kľúčová vec: ak posielate rezumé alebo telefonujete, robte to počas februára, marca, apríla, mája a začiatkom júna, ak chcete prácu cez leto. Taktiež sa hláste tým spoločnostiam, ktoré majú prevádzky v tých oblastiach, kde chcete pracovať. Musíte pochopiť, že nie každá spoločnosť zamestnáva ľudí a nie každé rezumé vám prinesie odpoveď. Ak je to nutné, čakajte 3-4 týždne a pošlite pripomienku. Hoci vám niektoré spoločnosti nezaručia prácu cez telefón alebo poštou, dajú vás do najímacieho zoznamu pre prípad, že sa ukážete osobne v spracovateľskom závode.

Študenti na univerzitách

Ako ste sa už naučili /a uvidíte to i na nasledujúcich stránkach/, väčšina letných prác sa točí okolo lovu a spracovania všetkých druhov lososov. Táto práca sa ideálne hodí pre tých, ktorí navštevujú univerzitu a majú cez leto voľno. Fakt, že vrcholové obdobia lovu sú v určitých regiónoch v inej dobe, nám umožňuje navrhnúť spôsoby, na ktoré môžu študenti zamerať svoje hľadanie prácu.

Študenti študujúci na semestre. Ak sa vaša škola končí v máji a začína koncom augusta, uchádzajte sa o prácu u spoločností, ktoré prevádzkujú v regiónoch 2, 3, 4 a 5. V týchto regiónoch začína lov lososa koncom júna a končí koncom augusta. Naplánujte si prácu na celú sezónu, aby ste dostali bonusy a rôzne výhody ponúkané spoločnosťou. Manažéri závodov nenávidia, keď zamestnanci odchádzajú do školy v polovici vrcholového obdobia. Väčšina spracovateľov v regióne 1 práve stratila mnohých zamestnancov /študenti, ktorí začínajú školu v auguste/ počas rozkvetu sezóny!

Študenti študujúci kvartálne. Kvartálny školský systém sa končí druhý týždeň v júni a začína koncom septembra. S takýmto rozvrhom môžu študenti zvyčajne pracovať v akomkoľvek regióne. Faktom je, že viac ľudí v priemysle pracuje v severných regiónoch medzi koncom júna a začiatkom júla a mieri na juhovýchodnú Aljašku /región 1/, aby ukončila leto počas vrcholového obdobia v auguste. Menej ambiciózni ľudia sa môžu sústrediť na juhovýchod, kde väčšina prác končí víkendom sviatku Labour Day. Študenti môžu pracovať celé leto a vrátiť sa domov s 3 týždňami prázdnin pred začatím školy.

I keď je vytrvalosť kľúčom k nájdeniu práce, nasledujúce rady vám môžu prísť vhod:

- **Poznajte obsah tejto príručky.** Vedomosti o priemysle a o práci, o ktorú sa uchádzate, vám umožní písať a hovoriť inteligentne o pracovnom mieste.
- **Kontaktujte sa včas.** Váš úvodný kontakt s budúcim zamestnávateľom by ste mali urobiť niekoľko mesiacov pred odchodom. Ak chcete zvýšiť vaše šance, skontaktujte sa s toľkými spoločnostiami, s koľkými len môžete.
- **Píšte alebo volajte.** Spýtajte sa, či sú k dispozícii nejaké spracovateľské práce pre nadchádzajúcu letnú sezónu. Ak nie sú, spýtajte sa, kedy budú pracovné miesta opäť voľné a či najímajú aj bez predchádzajúcej praxe. Ak áno, požiadajte ich o prihlášku. Zapíšte si, s kým ste sa rozprávali a pýtajte sa na tú osobu opäť, keď píšete alebo voláte.
- **Poukážte na vaše schopnosti.** Ak máte náležité schopnosti /vrátane účtovníctva, manažmentu alebo odborných schopností ako zváranie, tesárstvo alebo zaobchádzanie s ťažkým zariadením/, poukážte na ne vo vašej žiadosti. Spomeňte ich na začiatku konverzácie so zamestnávateľmi. Jedna dôležitá poznámka: zamestnanci by nemali uvádzať špecifické pracovné preferencie. Tí, ktorí sú ochotní vziať hocičo, dostanú viac hodín a lepšie práce. Uveďte na pracovnej prihláške, že si prajete byť „spracovateľom“ a nie „úradníkom“ alebo „operátorom pohyblivých pásov“. Tí, čo “žobrajú“ o prácu, nebývajú vybraní.
- **Telefonujte.** Ak behom pár týždňov od zaslania vašej prihlášky neviete nič nové, zavolajte zamestnávateľovi. Ak sú už pracovné miesta obsadené, pravdepodobne dostanete „studenú sprchu“. Aj tak sa snažte skontaktovať s osobou tak, aby si vás zapamätala, keď sa miesto uvoľní. Ak môžete, povedzte im, že sa ohlásite, keď to bude potrebné a že zostanete pracovať celú sezónu. Samozrejme nesľubujte nič, čo nemôžete splniť.
- **Buďte stručný.** Ak kontaktujete zamestnávateľov cez telefón, majte na pamäti, že zamestnávanie ľudí cez telefón môže znervózniť akéhokoľvek personálneho reprezentanta vrátane tých, ktorú pracujú v morskom spracovateľskom priemysle. Náborové zásady spoločností sa menia, ale niektorí zamestnávatelia neprijmú nikoho, pokiaľ sa s ním nestretnú.

Tipy pre prijímací pohovor

Napriek všetkým telefónnym hovorom a písomným žiadostiam konečné rozhodnutie o tom či budete prijatý závisí od osobného pohovoru. Ak Vám niekto zavolá, aby ste sa dostavili na pohovor, majte so sebou kópiu Vašej žiadosti, pravdepodobne sa Vás budú pýtať na skutočnosti, ktoré ste uviedli. Sú dve hlavné príčiny na pohovor – či už telefonický, alebo osobný.

1. Potenciálny zamestnávateľ si musí byť istý, že ste schopný vykonávať túto prácu
2. Musíte úplne porozumieť do čoho idete.

Ak ste začiatočník budete musieť viac presviedčať toho kto Vás prijíma ako niekto, kto má viacej skúseností. Ak máte o rybolove nejaké vedomosti, je čas použiť ich. To isté platí o manuálnych zručnostiach. Ak ste už niekedy pracovali v továrni, zmieňte sa o tom. Spracovateľské spoločnosti vedia aké nudné sú to práce, preto chcú najať niekoho, kto vie vydržať a nebude sa sťažovať a utekať.

Informujte že Váš záujem o prácu je veľmi seriózny, že môžete ostať až do konca sezóny a že rozumiete povahe práce. Buďte priateľský, slušný a veľa sa pýtajte. Oznámte, že ak všetko dobre pôjde budete pokračovať v práci. Ak ste študent, ktorý si hľadá prácu na leto, zamestnávateľovi bude pravdepodobne jasné, že nechcete kariéru slimera. Povedzte, že by ste sa chceli vrátiť aj budúce leto. Pamätajte si, že budete pracovať v uzavretom kolektíve so ženami i mužmi, s ľuďmi rôznych rás a pôvodu. Pohovor by teda mal preukázať aj Vašu toleranciu a prispôsobivosť.

Otázky, ktoré by ste mali položiť počas pohovoru.

Prv než uzavriete pohovor presvedčte sa, či poznáte odpovede na všetky nasledujúce otázky.
Aké sú termíny kontraktov ? Sú pokuty za vypovedanie kontraktu ?
Aká je hodinová mzda? Aká je mzda za nadčasy ? Sú výkonnostné prémie ? Aká je očakávaná dĺžka smien ? Ako často budete vyplácaný ?
Je zabezpečená lekárska starostlivosť ?
Prepláca spoločnosť cestovné náklady ?
Je dostupné ubytovanie cez spoločnosť, alebo si musíte hľadať vlastné ? Kde býva väčšina zamestnancov ?
Ak sa poskytuje nejaké oblečenie – aké ? Niektoré spoločnosti poskytujú pracovné topánky, pršiplášte a tričká, iné nie. Nebojte sa opýtať na práčovňu, aby ste si boli istí , že si donesiete dosť vecí na oblečenie.
Kedy sa zvyčajne končí sezóna ?
Kedy zamestnávateľ očakáva, že môžete nastúpiť do práce ?

Spracovateľské linky na mori

Všeobecný prehľad

Rybný priemysel na Aljaške je široké odvetvie zahrňujúce všetko od obrovských plávajúcich trawlerov zamestnávajúcich viac ako 100 ľudí až po malé lode, ktoré obsluhujú dvaja pracovníci. Z veľkej časti je typ lode, veľkosť lode, ako aj vaša stratégia hľadania práce určená druhom ryby, ktorú loď loví. Z tohto dôvodu sú naše informácie rozdelené do sekcií podľa lovených rýb. To vám pomôže pri rozhodovaní kde a kedy cestovať a aký druh práce hľadať.

Práca na mori

Okrem rybárskych lodí a spracovateľských lodí, ktoré pôsobia blízko pobrežia môžete nájsť tisíce dobre platených prác na priemyselných trawleroch a plávajúcich továrniach, ktoré lovia v hlbokých pobrežných a mimopobrežných vodách. Práca u spracovateľov na mori môže byť výhodná. Pracujete, stravujete sa, spíte a v podstate strávite sezónu na loviskách. Len zriedka sa dostanete do mesta čo znamená dobrú príležitosť na ušetrenie peňazí. Vo všeobecnosti je práca u plávajúcich spracovateľov na mori oveľa lepšie platená ako porovnateľná práca u spracovateľských závodov na pobreží a práca je k dispozícii počas celého roka. Počas dobrej sezóny si môže i úplný nováčik zarobiť od 4.000 do 5.000 USD mesačne.
Každé spracovateľské zariadenie zamestnáva priemerne od 100 – 150 členov posádky. Spracovateľské trawlery ktorých veľkosť je od 200 – 450 stôp súčasne lovia a zároveň spracovávajú hlbinné ryby. Materské lode spracovávajú ryby od ostatných lodí priamo na loviskách ale sami ryby nelovia. Lode tejto flotily pracujú na mori priemerne 6-8 týždňov alebo dokiaľ sklady nie sú plné rybích výrobkov. Väčšina prác je v podpalubí na slimerskej linke. Ako u väčšiny spracovateľských prác, pracovná doba počas sezóny je dlhá, priemerne 12-16 hodín denne.

Plávajúci spracovatelia obsadzujú významnú časť priemyslu. Ako už naznačuje ich názov, plavidlá spracovateľských zariadení na rozdiel od spracovateľských závodov na pobreží, sú schopné sa zakotviť tam kde je práca. Je niekoľko druhov týchto plavidiel vrátane nákladných člnov, ktoré sú ťahané ťažným člnom od jedného loviska na druhé, potom priemyselné trawlery, kormové trawlery a longlinery ktoré majú vlastný pohon. Tieto zariadenia majú jednu veľkú výhodu na rozdiel od spracovateľov na pobreží a to, že môžu nasledovať morské živočíchy od jednej sezóny po nasledujúcu od jednej oblasti po ďalšiu.

Lov hlbinných rýb je vykonávaný celoročne, väčšina príležitostí pre aljašskú tresku je od januára do marca a od augusta do septembra. Plávajúce zariadenia majú tiež veľa práce počas letnej sezóny pri spracovaní heringov a lososov. Hlavným cieľom pre spracovateľské lode sú hlbinné ryby a to aljašská treska a pacifická treska, ktoré sú lovené v Beringovom mori vo veľkých množstvách (milióny kilogramov). Tieto lode lovia v oblasti alebo zóne, ktorá je bežne označovaná ako Exclusive Economic Zone (EEZ) alebo the Federal Conservation Zone (FCZ) ktorá sa rozkladá od 3 do 200 míľ. Podstatou tejto práce je, že lode sú na šírom mori za každého počasia. Práca na lodi a na rozbúrenom mori je obtiažna hlavne pre ľudí, ktorí sú náchylní k morskej nemoci. Veľa plavidiel je vlastnených spoločnosťami so sídlom v Kalifornii, Oregone, Washingtone a Aljaške. Lode sú bežne s kompletnou posádkou už pred ich odchodom z domovského prístavu do aljašských vôd. Väčšina členov posádky je najímaná v domovských centrálach v Seattly. Pracoviská a ubytovacie jednotky majú zvyčajne málo miesta takže pracovníci by mali byť schopní dobre vychádzať s ostatnými. Keď je sezóna v plnom prúde členovia posádky majú okrem práce, jedenia a spania len málo času a energie. Veľa plavidiel má klubovne kde môže posádka relaxovať a pozerať filmy. Prevádzkovatelia plavidiel dohliadajú na to aby členom posádky bola poskytovaná dobrá strava a široký výber. Kajuty na spanie sa líšia od plavidla po plavidlo v niektorých spia dvaja v jednej kajute v iných je viac tesno. Plavidlá majú vo všeobecnosti sklady s pracovným oblečením a toaletnými potrebami. Pranie je väčšinou zabezpečené a je bezplatné.

Malé rybárske lode zamestnávajú zvyčajne od dvoch do 6 ľudí a špecializujú sa najmä na lov lososa. Tieto malé lode zvyčajne lovia vo vodách blízko pri pobreží, alebo v ústiach riek, aby využili výhodu veľkej koncentrácie lososov. Umiestnenie týchto lodí je ťažké zistiť, preto hľadanie práce je obtiažne. Veľa ľudí sa dostane na takéto miesto cez prácu v spracovateľskom priemysle a potom sa nechávajú najať ako palubní robotníci.

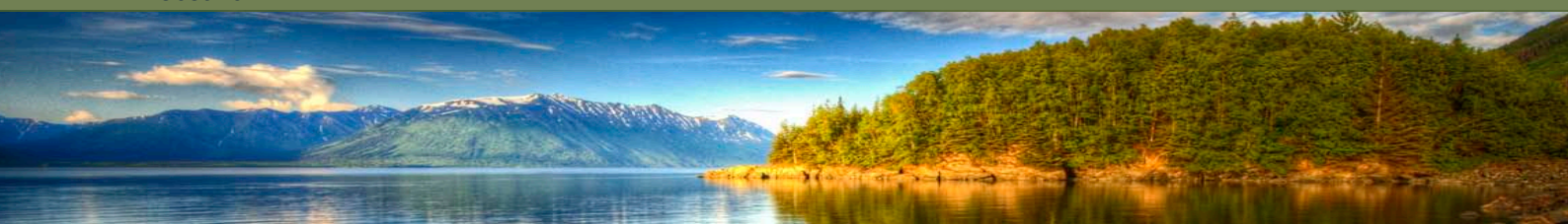

Kontrola rybolovu

Nie každý, kto vlastní lode môže vyplávať do pobrežných vôd a loviť ryby na komerčné využitie. ADFG a iné agentúry regulujú rybolov na Aljaške dvoma spôsobmi : obmedzením vstupu a individuálnymi kvótami pre rybolov.

Povoľovací proces musí podstúpiť každý majiteľ lode, ktorý chce legálne loviť v Aljašských vodách. Každé povolenie poskytuje držiteľovi právo loviť niektorú rybu v niektorej oblasti. Tak napríklad povolenie na haringa neumožňuje loviť lososa. Majitelia týchto povolení sú oprávnení predať ich na voľnom trhu novým rybárom, vstupujúcim do rybárskeho priemyslu. Cena takéhoto povolenia nie je nízka. V závislosti na druhu lovenej ryby a regióne sa pohybuje až do 300 000 USD.

Obmedzením množstva vydaných povolení sa štát zabezpečuje, že zásoby rýb nebudú príliš vyčerpané, ako sa to stalo niekoľkým rybárstvám pred zavedením systému povolení. Pretože množstvo rybárskych lodí v danej oblasti robí rybolov výnosnejším. Pri obmedzenej konkurencií ostatných lodí a pri dobre riadenom rybolove a práci na palube je na lepších lodiach zárobok 6000 USD mesačne, v závislosti od úlovku. Individuálne rybárske kvóty /Individual Fishing Quotas-IFQ/ sú pomerne novým systémom pre kontrolovanie rybolovu halibuta a hlbinných rýb. V tomto systéme je lov halibuta a čiernych rýb obmedzený na člny, ktoré dostanú IFQ. IFQ zaručuje počet rýb na každý čln za jednu sezónu a tieto ryby možno loviť v akejkoľvek dobe počas sezóny, ktorá trvá väčšiu časť roka. Predtým mohlo oveľa viac členov loviť ryby, čo bolo obmedzené na veľmi krátke náhodné sezóny. Pozrite si kapitolu o love halibuta, aby ste videli, ako vplýva IFQ systém na vaše zamestnanecké vyhliadky.

Agentúra ADFG prísne reguluje rybolovnú sezónu hliadkovaním v lovných oblastiach. Používa k tomu dáta zhromaždené pozorovateľmi vyslanými na vybrané rybárske lode. (V príručke sa dozviete ako sa môžete stať „pozorovateľom„.)V závislosti na lovnom regióne sú lode prísne obmedzené počtom dní (niekedy hodín) kedy môžu loviť. Niektoré rybárstva sú otvorené po celý rok, niektoré len niekoľko dní, alebo dokonca hodín. Tak napríklad gillnettery loviace na juhovýchode Aljašky majú povolené loviť 12 alebo 24 hodín jedenkrát do týždňa (v letných mesiacoch). Trollery majú povolené loviť denne. Je to samozrejme preto, že gillnettery lovia ryby podstatne rýchlejšie. Naproti tomu sezóna lovu haringa je zvyčajne otvorená iba jediný raz v roku. Jednotlivé povolenia na lov haringa trvajú zvyčajne menej ako 12 hodín, preto sa lode snažia naloviť toľko, koľko sa za pol dňa dá.

Táto striktná regulácia lovu má svoj dôvod. Pomáha zabrániť prílišnému vyloveniu a zaručuje dobrý lov a spokojnosť rybárov na mnoho rokov vopred.

Otvorenia a uzatvárania

Rybárska aktivita a to najmä v priemysle spracovania lososa a haringa závisí na pevných otváracích a uzatváracích termínoch, ktoré sú stanovené agentúrou ADFG. Oddelenie biológov oznamuje čas návratu rýb, čas otvorenia a uzatvárania sezóny. Akokoľvek sa dá špička sezóny dobre predpovedať, každé otvorenie a uzatvorenie sa oznamuje v rozhlase a v novinách. Je spojené s frenetickou aktivitou rybárov, ktorí v dokoch chystajú svoje lode na ďalší rybolov. Akonáhle sa rybolov uzavrie lode sa vrátia a nastane obchodný „boom„, keď lode začnú vyprázdňovať útroby s úlovkom.

Sezóna v každom regióne je spresnená otváraním a uzatváraním v jednotlivých regiónoch a rybári si môžu naplánovať rybolovné aktivity, takže sa pohybujú od jedného otvorenia po iné a minimalizujú tak čas prestojov. Občas sa môže stať, že ADFG uzatvorí lov napríklad na 48 hodín a potom ho na dlho znovu otvorí. Tieto uzávery v strede sezóny poskytujú šancu tým, ktorí si hľadajú zamestnanie. V strede sezóny palubní robotníci kvôli stálym prerušeniam odídu a majitelia lodí nutne potrebujú pomoc.

Čo vlastne znamená pojem „otvorenie„ a „uzavretie„ rybolovu? Nejedná sa o otvorenie a uzavretie celej rybolovnej sezóny. Jedná sa o množstvo kratších možností loviť ryby niekoľko dní, v niektorých prípadoch iba niekoľko hodín, napr. 12 hodín. Dobu „otvorenia„ rybolovu určujú biológovia v závislosti na pozorovaní migrácie lososa, /všeobecne aj iných rýb/, aby uchránili jeho možnosti rozmnožovania a tým aj možnosť rybolovu v budúcnosti. Sezóna sa skladá z množstva „otvorení„ a ,,uzatvorení„. Uzávery lovu sú častejšie pri ústiach riek, do ktorých sa lososy vracajú splodiť potomstvo, naproti tomu na voľnom mori sú menej bežné, v medzinárodných vodách za „dvestomíľovým pásmom„ sa takmer nevyskytujú. Americká pobrežná stráž veľmi prísne stráži dodržiavanie rybolovu počas „otvorení„ a je oprávnená v prípade porušenia zadržať loď, odobrať jej lovnú licenciu a posádku vystaviť právnemu postihu.
Súhrn - „otvorenie„ a „uzatvorenie„ prebieha za sezónu niekoľko krát /aj desať a viac/ a je vyhlasované prostredníctvom ADFG.

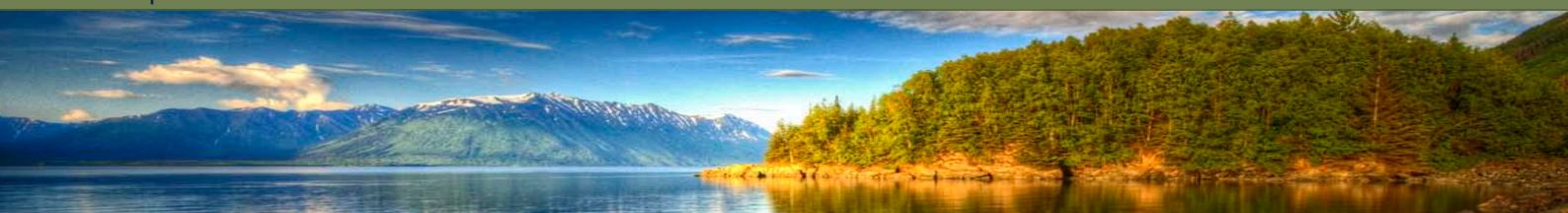

Výplata mzdy

Väčšina robotníkov na mori, či už na spracovateľských lodiach, alebo na malých gillnetteroch loviacich lososa je platená percentami z úlovku lode, takáto mzda sa nazýva posádkový podiel. Pracovníci na malých rybárskych lodiach, pracujú na posádkový podiel a nie sú vyplatení skôr, ako sa skončí sezóna. Na konci sezóny dostanú percentá z celkového zárobku lode za úlovok. Takáto mzda závisí od počtu ľudí na palube a veľkosti lode. Zvyčajný podiel kapitána je 35 – 40 % a zbytok sa rozpočítava medzi ostatných. Samozrejme po odčítaní ceny paliva, potravín atď. Tak napríklad : loď s piatimi mužmi na palube zvyčajne uloví za sezónu lososa v hodnote asi 100 000 USD. Po skončení sezóny dostane každý člen posádky 10 % teda 10 000 USD z čoho uhradí 2000 USD nákladov. Pri odchode má každý člen posádky 8000 USD. Gillnettery a trollery zvyčajne platia posádku rovnakými percentami a zaplatia za ňu výdaje.

Pracovníci na veľkých lodiach, ako sú plávajúce továrne, dostávajú svoje peniaze na základe hodinovej mzdy, ktorá je zvyčajne 5-7 USD na hodinu, plus 1,5 násobok za hodiny nadčas. Mnoho spracovateľských spoločností vypláca tiež bonus 50-70 centov na hodinu na základe množstva rýb, ktoré boli spracované. To však len v prípade, že pracovník dokončí svoj kontrakt. Na mnohých spracovateľských lodiach sú obrovské množstvá nadčasov a zvyčajne mzda za nadčasy presiahne základnú mzdu. Mzda z podielu posádky môže byť vynikajúca, ale v zlom roku môžete ostať až bez mzdy. Spracovateľská práca neumožňuje také vysoké zárobky, ale plat je istejší.

Typický pracovný týždeň

Manager spoločnosti, ktorá sa plaví s longlinerom v Dutch Harbor, nám poskytol nápad ukázať, ako vyzerá typický týždeň na rybárskej lodi.

„Rybársky deň na našej lodi znamená vstať, odpracovať 18-20 hodín, potom si pospať 4-5 hodín, vstať a znova začať rybárčiť. Pri väčších operáciách sa pracuje 24 hodín v troch skupinách, na 16 hodinové smeny, je to lepšia organizácia a hodiny nie sú také ťažké. Obyčajne sme vonku na mori 20-30 dní a pracujeme každý deň s výnimkou dní, keď musíme vyplávať z búrky…„

Čo sa od Vás očakáva

Ak dostanete prácu na rybárskej lodi, mali by ste byť pripravení na ťažkú prácu. Práce pri rybolove sú vysoko výnosné, ale ak odídete, nebudete už mať takú možnosť zarobiť si slušné peniaze. Čo sa od Vás očakáva. Úplne prvé – nesťažujte sa. Mali by ste byť radi, že ste získali miesto na rybárskej lodi. Nepokazte si to hovorením o tom ako odídete. Majitelia rybárskych lodí majú radi zamestnancov, ktorí dokážu ťažko pracovať, keď ich o to požiadajú. A to bez sťažovania.

Manažér uvedený vyššie vysvetľoval, ako vypadá pracovné vyťaženie pre posádku pracujúcej na dlhých trasách:

„My očakávame, že každý bude robiť svoju prácu. Nemôžete byť chorý alebo nepracovať, pretože cítite, že prácu nemáte radi, pretože práca je skutočným výsledkom tímovej snahy. Nemusíte byť „hviezda", musíte si iba urobiť svoju prácu. Zriedkavo sa stáva, že niekto ukončí prácu pred skončením smeny alebo nepracuje počas svojej smeny a okrem toho neexistuje spôsob, ako sa dostať von z lode. Každý dostáva svoj podiel v percentách okrem palubného inžiniera a kapitána, ktorí dostávajú malé príspevky na dôvažok k svojmu podielu percent. Práca zahŕňa neustále cestovanie a my zvyčajne nevieme, ako dlho cesta bude trvať, hoci nemôžeme byť na ceste viac ako 40 dní.

Ďalšou dôležitou časťou toho, aby ste sa na rybárskej lodi cítili dobre je byť presný. Je imperatívom vedieť kedy máte byť na smene, byť tam a pracovať včas. Ďalším dôležitým bodom pre prácu na rybárskej lodi je, že nesmiete chodiť dovnútra s oblečeným pršiplášťom a musíte mať správne oblečenie a výbavu. Výbava do dažďa opatrená „prackami„ je stále to najlepšie, čo môžete mať. Ostatné veci na oblečenie by mali zahrňovať spodné tričká s dlhým rukávom, teplé vrchné oblečenie s kapucňou, gumové topánky, vlnené ponožky a dlhé spodné prádlo. Tieto veci robia život pri práci omnoho znesiteľnejší.

Okrem toho, že viete čo sa od Vás očakáva je rovnako dôležité uvedomiť si, čo očakávate Vy. Ubezpečte sa, že Vám vopred povedali, koľko Vám zaplatia a koľko za to budete musieť zaplatiť Vy. Rôzni kapitáni majú rôznu finančnú politiku, čo sa týka platieb za palivo, údržbu a potraviny. Požadovali od Vás prinesenie alebo platbu za Váš pršiplášť, ubytovanie, súpravu prvej pomoci. Nemajte veľké oči skôr než nedostanete prvú výplatnú pásku.

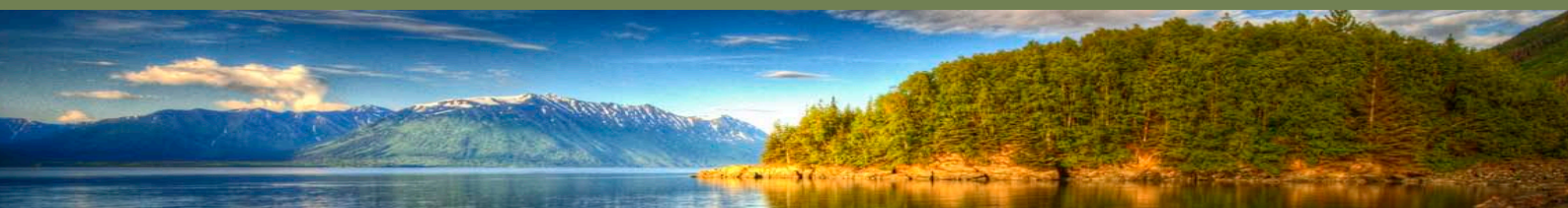

Bezpečnosť práce na rybárskej lodi

Práca na rybárskej lodi zdedila aj svoje nebezpečenstvá. Práca palubného robotníka, najmä v zimných mesiacoch a najmä na lodiach loviacich krabov patrí k najnebezpečnejším prácam v krajine. Tieto lode lovia svoj úlovok najmä v Beringovom mori pri extrémne nízkych teplotách. Letný lov lososa je značne bezpečnejší, ale každá práca na lodi má svoje riskantné stránky.

V roku 2001 prišlo o život pri nehode v severnej časti Aljašky 16 rybárov. Notoricky nebezpečnou je sezóna lovu krabov v Beringovom mori, lov v ľadových vodách Cook Inlet je nebezpečný po celý rok. V roku 1988 prijal kongres USA zákon CFIVSA v snahe zvýšiť bezpečnosť práce v celom priemysle. Od platnosti tohto zákona sa počet nehôd v priemysle znížil o 50%. Napriek tomu je rybolov nebezpečné zamestnanie. Ak ste v tomto priemysle nováčik, prečítajte si túto kapitolu pozorne. Môže vám to zachrániť malíček, ruku, alebo aj život.

Povesť kapitána a stav lode.

Mnoho krát otestovaným a stále najlepším indikátorom bezpečnosti práce na lodi, kde ste začali prácu, je povesť kapitána a všeobecný technický stav lode. Ak stretnete kapitána v bare v stave ťažkej podnapilosti, snažte sa zistiť, či je to jeho denný zvyk. Prv než si začnete hľadať nového kapitána popýtajte sa v dokoch ľudí, ktorý už pre neho pracovali. Určite nájdete niekoho, kto pracoval. Ak má povesť opilca a nebezpečného operátora, určite vám to niekto povie. Ak loď ponúka prácu skontrolujte si ju. Začnite všeobecným stavom lode. Ak viditeľne potrebuje údržbu, môže byť na mori nebezpečná. Príliv peňazí do rybolovného priemyslu sa v posledných rokoch znížil a majitelia lodí, ktorí nemajú dosť peňazí na údržbu, nemajú zvyčajne dosť peňazí ani na bezpečnosť práce. Loď by mala mať záchranné člny, s výnimkou malých lodí, ktoré operujú blízko pri pobreží. Ďalej by mala mať vlajkovú signalizáciu a systém EPIRB. (pozn. Systém EPIRB je systém rádiového zameriavania presnej pozície lode.) Mala by tiež mať osobné záchranné vesty a súpravu na prežitie v núdzi (PFD) pre každého muža na palube. Prekontrolujte si všetky tieto veci skôr než opustíte prístav. Veľké rybárske lode a plávajúce továrne však nepatria do tejto kategórie – sú bezpečné.

Ako signalizovať nebezpečenstvo (žiadosť o pomoc)

Rádio na lodi je v takejto situácií jediné čo vám môže pomôcť. Ľudia pracujúci na lodiach zvyknú do éteru hovoriť veľmi familiárne, ale správna procedúra je nasledovná.
Presvedčte sa že rádio je naladené na 16. Kanál v pásme VHF alebo na 2182 kHz. Potom jasne hovorte :

Mayday, Mayday, Mayday
Uveďte meno vašej lode a zopakujte ho jasne trikrát
Uveďte vašu polohu (zemepisnú šírku a dĺžku a polohu podľa systému LORAN)
Povahu nebezpečenstva (požiar, potápanie, potrebu lekárskej pomoci)
P.O.B. počet všetkých ľudí na palube
Množstvo a kvalitu záchranných prostriedkov na lodi
Popíšte loď (dĺžka, typ, farba,...)
Čakajte na odpoveď. Ak neprichádza opakujte celú procedúru až do času kým neobdržíte správu, alebo až do času, kým nemusíte nastúpiť do záchranných člnov.

Základy bezpečnosti práce na palube

Ak ste v rybolove nováčikom, starostlivo sa oboznámte, ako to na palube chodí. Tu sú hlavné body :

- klaďte veľa otázok a snažte sa naučiť čo najviac od posádky
- nezdržujte sa v blízkosti pohybujúcich sa lán a káblov, môžu vám rozdrviť alebo odtrhnúť prst či ruku a hodiť ju cez palubu
- palubu udržujte čistú a bez prekážok a čo najčastejšie zmývajte rybací sliz
- vždy majte pri sebe ostrý nôž, aby ste v prípade nebezpečenstva mohli prerezať lano, sieť
- pri práci na palube si oblečte záchrannú vestu a obujte si protišmykové topánky
- po palube sa pohybujte opatrne
- počas práce neužívajte drogy a nepite alkohol
- vyhýbajte sa dlhodobej monotónnej práci
- vylúčte únavu, veľa jedzte a oddychujte tak dlho, ako je to možné
- sústreďte sa na prácu, a pokúšajte sa predvídať, čo by sa mohlo prihodiť

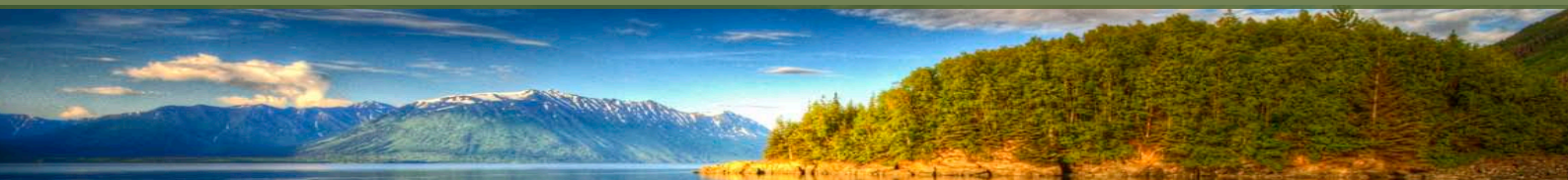

- dávajte si pozor na jedovaté ryby
- ak pracujete v regióne kde sa vyskytuje „jellyfish„ / najmä v regióne 1./ Chráňte sa pred ich pichliačmi tým, že si navlečiete bezpečnostné rukavice
- niektorí rybári naviac používajú na chránenie tváre vazelínu.
- buďte opatrný a ostražitý pri dvíhaní ťažkých bremien. Poranenia chrbta sú najčastejšími poraneniami rybárov. Pri zdvíhaní bremena ho chyťte čo najbližšie a ZOHNITE KOLENÁ !
- vždy si navliekajte rukavice. Porezaniam, pohmoždeninám a iným poraneniam rybárov nemuselo dôjsť, keby mali rukavice.

Ako predchádzať únave

Nedostatok adekvátneho spánku je príznakom komerčného rybolovu. Je to príznak modernej doby. Čas uzatvorenia sezóny sa skracuje a skracuje a rybári sú nútení v danom limite chytiť čo najviac rýb. Ak budete nútení pracovať dlhé hodiny majte na pamäti tieto rady :

- väčšina ľudí potrebuje 10-15 minút po zobudení na to, aby mohla podať normálny pracovný výkon
- nedostatok spánku spomaľuje čas reakcií
- nové a moderné poznatky o nedostatku spánku poradia lepšie ako zaužívané staré zvyky
- jedným z nich je napríklad, že rybárom stačí menej spánku ak je úlovok dobrý, ako v prípade, že sa im nedarí.

Ako riešiť nedostatok spánku ?

Samozrejme najlepšou vecou, ktorú môžete urobiť pri nedostatku spánku je vyspať sa. Na úplnú regeneráciu zvyčajne postačuje od 5 do 12 hodín spánku s výnimkou stavu, že ste niekoľko dní nespali.
Na sezónu sa pripravte vopred. Spite niekoľko nocí poriadne.
Meňte prácu na palube. Pomôže vám to veľa sa naučiť a udržuje vás to v strehu.
Komunikujte neustále s posádkou. Udržuje to streh na oboch stranách. Pre robotníkov je dôležité – najmä pre nováčikov – ubezpečovať sa, že svoju prácu robia dobre.
Palubní robotníci by mali byť budení 15 minút pred tým ako ich bude niekto potrebovať do práce.
Pomáha humor, hry a ukľudňujúca hudba.
Počas skorých ranných hodín vám k „prebudeniu„ pomôže umývanie zubov, vlasov a špliechanie studenej vody do tváre. Pomôže vám to prebrať sa a budete sa cítiť lepšie.
Pracujte v kolektíve. Práca v skupine je základom bezpečnosti každého jednotlivca.
Zdriemnite si kedy sa len dá. Najviac medzi 2 a 6 hodinou v noci.
Dobre sa stravujte. Najdôležitejšie sú silné raňajky.
Rozhodnutie pracovať na rybárskej lodi by nemalo byť prijímané ľahkovážne. Zatiaľ čo mzda je veľmi lákavá, práca počas dlhých hodín môže byť nadľudská a nebezpečenstvo je veľmi reálne.

Knihy a časopisy

Projekt Alaska Sea Grant College Insitute „*Beating The Odds on The North Pacific: A Guide to Fishing Safety*“ je prvotriedna brožúrka o bezpečnosti práce v komerčnom rybárstve. Každý, kto sa rozhodol pracovať na morskej rybárskej lodi, by si mal zaobstarať kópiu príručky a preštudovať ju. Ak si ju chcete objednať, kontaktujte Alaska Sea Grant College Program a pýtajte si Marine Advisory Bulletin č. 41. Dostupné sú tiež niektoré knihy plné reálnych životných skúseností zo života na mori. Kniha *Working on The Edge* od bývalého lovca krabov Spike Waltera detailne popisuje vzrušenie, dobrodružstvo a nebezpečenstvo priemyselného lovu krabov v Beringovom mori. Lovenie krabov je najnebezpečnejší rybolov zo všetkých a každý, kto sa preň rozhodol, mal by si prečítať túto príručku. Kniha *Survival* od Michaela Greenwald je jedna z najpútavejších kníh, ktoré boli kedy napísané o živote na mori. Obsahuje mnoho pravdivých príbehov a pokrýva všetky aspekty života na rybárskej lodi. Existuje tiež mnoho dobrých časopisov o komerčnom rybárstve. Tri najrozšírenejšie časopisy na Aljaške sú Pacific Fishing, National Fisherman, Alaska Fishermans Journal. Tieto časopisy majú najnovšie správy z rybolovu vrátane lovných kvót, nového vybavenia, bezpečnostného práva a všetkého, čo by rybár mal vedieť.

Školenie prvej pomoci

Na vykonanie kurzu prvej pomoci v tejto oblasti volajte miestny hasičský zbor alebo zdravotnícku službu alebo sa kontaktujte na:

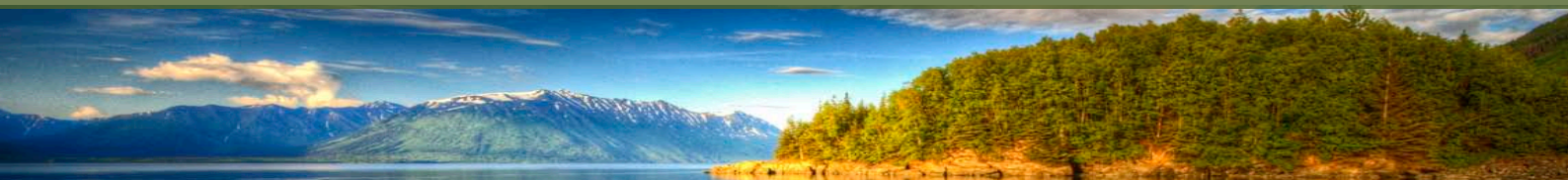

Emergency Medical Services Section
P.O.Box 110616
Juneau, AK 99811-0616
/907/ 465-3027

Marine Safety & Survival Training
University of Alaska Marine Advisory Program /MAP/
2221 E Northern Lights Boulvevard, Suite 110
Anchorage, AK 99508-4140, /907/ 274-9691

Taktiež sú MAP úrady v mestách Cordova, Dillingham, Homer, Kodiak, Kotzebue, Petersburg, Sitka.

North Pacific Fishing Vessel Owners Association /NPFVOA/
1900 W Emerson Street, Suite 101
Fishermen´s Terminal
Seattle, WA 98119, /206/ 285-3383

Alaska Marine Safety Education Association /AMSEA/
P:O.Box 2592
Sitka, AK 99835
/907/ 747-3287, Fax /907/ 747-1406

Video o bezpečnosti práce

MAP, AMSEA, NPFVOA produkujú a prenajímajú DVD na výuku bezpečnosti práce. DVD sú dostupné vo verejných knižniciach na Aljaške.

Losos

Úvod
Rybolov lososa je na Aljaške najdôležitejší, čo sa týka zamestnania ľudí, aj čo sa týka objemu spracovaného úlovku. Lov lososa zamestnáva každý rok počas júna, júla a augusta 31 000 ľudí. Väčšina ľudí, ktorí každoročne cestujú na sever na Aljašku sa zamestnáva práve pri love a spracovaní lososa. V dvanástich z posledných trinástich rokov dosahuje aljašský priemysel vynikajúce výsledky s výlovom viac ako 100 miliónov kusov. Nachádza sa tu päť druhov tichomorských lososovitých rýb, ktoré môžeme nájsť od rieky Sacramento v Californii, severne pozdĺž tichomorského pobrežia až po Severný ľadový oceán. Zatiaľ čo je veľa oblastí Severozápadu ohrozených stratou prirodzenej migrácie lososov spôsobených množstvom príčin ako napríklad priehrady, ťažby, zavlažovanie, priemyselné znečistenie a rast mestských infraštruktúr, zásoby Aljašských lososov zostávajú zdravé vo veľa oblastiach a dokonca sa zväčšujú. V skutočnosti je migrácia aljašských lososov najväčšia na svete. Z tohto dôvodu je losos najdôležitejším komerčným druhom rýb na Aljaške a je základom celého rybolovného priemyslu. Čím viac viete o komerčných druhoch rýb, tým lepšie pochopíte tento priemysel. Táto kapitola je zameraná aby Vám predstavila tie druhy rýb, s ktorými sa s najväčšou pravdepodobnosťou stretnete počas sezóny na Aljaške. Druhy, ktoré uvádzame sú najobľúbenejšími a najdôležitejšími komerčnými druhmi v aljašskom rybolove, ale to vôbec nie je úplný zoznam. Ako čoskoro zistíte v Aljašských vodách sa skrýva mnoho zvláštnych živočíchov.

V aljašských vodách sa vyskytuje 5 hlavných druhov lososov.

King salmon – King - /Chinook salmon/ - kráľovský losos
Kráľovský losos je Aljašskou národnou rybou a jednou z najdôležitejších pre rekreačný a komerčný rybolov pochádzajúcej z pacifického pobrežia severnej Ameriky. Je najväčší zo všetkých tichomorských lososov s váhou presahujúcou i 30 libier. Najväčší kráľovský losos, ktorý bol chytený športovým rybolovom v Kenai River v 1986 vážil 97 libier ale oni narastú i väčšie! V roku 1949 bol blízko Petersburgu chytený do siete 126 librový kráľovský losos čo je najväčší zaznamenaný kus.

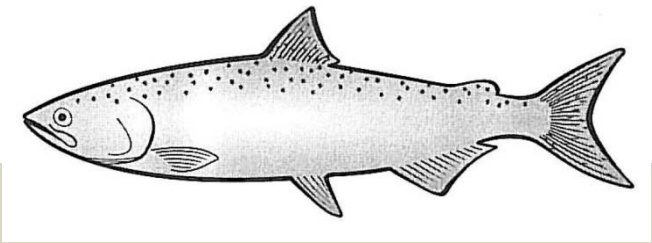

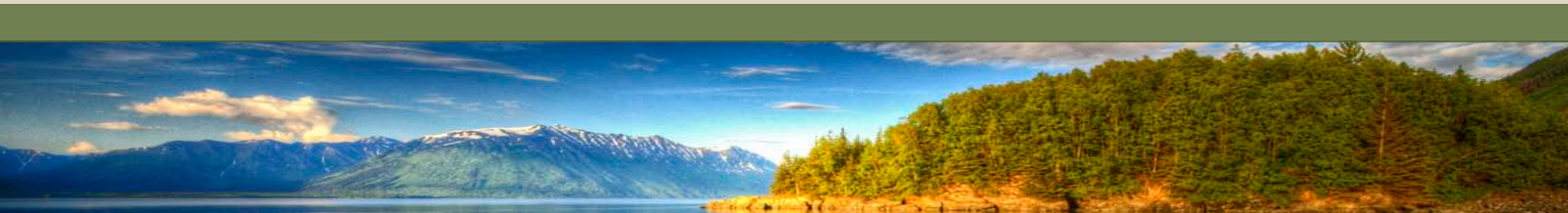

Kráľovský losos sa v severnej Amerike nachádza v oblasti od Monterey Bay v Kalifornii po oblasť Čukotského mora na Aljaške. Na ázijskom pobreží je to od oblasti rieky Anadyr na sibíri smerom južne na Hokkaido v Japonsku. Okrem ich veľkosti sa dospelý kráľovský losos odlišuje čiernymi nepravidelnými bodkami na chrbte, chrbtovou plutvou a tvarom chvostovej plutvy. Tento losos má čierne sfarbenie pri ústach čím si vyslúžil prezývku „čierna huba". Kvôli migrácii za neresením tento losos v niektorých oblastiach ako napr. Yukon River Kings v horných tokoch Yukonského Teritória v Kanade prepláva po riekach viac než 2.000 míľ za 60 dní. Z celkového výlovu predstavuje kráľovský losos len asi 1 %.
Charakteristické znaky: bodky na chrbte v tvare X a chrbtové plutvy, čierny pigment pozdĺž ďasien, červené alebo takmer biele mäso /zriedkavo ružové/.

Red salmon - Red - /Sockeye salmon/ - červený losos

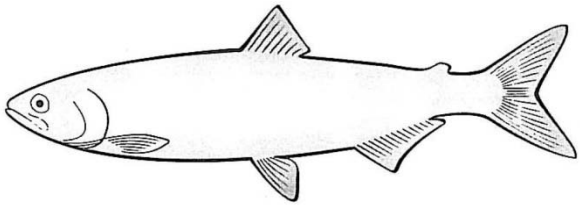

Červený losos je najhodnotnejšia aljašská ryba. Často nazývaný ako červený losos alebo modrý chrbát. Sockeye sa vyskytuje od juhu Californskej rieky Klamath po severné mesto Japonska Hokkaido, ďalej na sever cez Bathurstov záliv v Kanadskom severnom oceáne až po rieku Anadyr na Sybíri. Domorodí obyvatelia považujú červeného lososa za dôležitý zdroj potravy, tiež ho konzumujú surového alebo ho sušia na zimu. Dnešný červený losos udržuje jeden z najdôležitejších komerčných rybárstiev pacifického pobrežia severnej Ameriky, je stále viac vyhľadávaný rekreačnými rybármi a zostáva ako dôležitý zdroj živobytia pre veľa rybárov.

Červený losos sa odlišuje od kráľovského, strieborného a ružového lososa menšou veľkosťou, čiernymi bodkami a od psieho lososa množstvom a tvarom žiabrových hrebeňov na prvej žiabrovej klenbe. Červený losos je 60-70 cm dlhý, štíhly s ostrými alebo zúbkovitými štruktúrami na prvej žiabrovej klenbe. Na chrbte a vrchnej časti hlavy sú striebornomodrozelenej farby po bokoch perleťovo strieborní a biely alebo strieborkastí na bruchu. Neresiacim samcom sa vyvinie hrbatý chrbát a podlhovastá hákovitá čeľusť plná ostrých zubov. Obe pohlavia zmenia farbu z trblietavej na tmavočervenú, na chrbte a bokoch, na olivovozelenú na hlave a hornej čeľusti a na bielu na spodnej čeľusti.

Po cca. 4 rokoch rastu a dospievania, červený losos vyrastie priemerne do veľkosti od 4 do 10 libier. V niektorých riekach vyrastú i väčšie. Štátny rekord v športovom rybolove je 16 librový losos. Dospelý červený losos pláva tisíce míľ z oceánu do sladkovodných riek na miesta kde sa narodil kvôli nereseniu. Ako i u ostatných druhov lososov je nám len málo známy spôsob navigačného mechanizmu, ktorý používajú v hlbokých moriach, i keď je tu nejaký dôkaz, ktorý poukazuje na schopnosť lososov pamätať si a rozpoznávať zemské magnetické polia. Ako všetky pacifické lososy i červený losos umiera do niekoľkých dní po neresení. Obdobie neresenia začína každé leto len s malými časovými posuvmi. Systémy riek s jazerami vyprodukujú najväčšie množstvá červených lososov. Samice zvyčajne vypúšťajú 5 dávok vajíčok. V závislosti od veľkosti, samičky produkujú cca 2.000 – 4.500 vajíčok.

Najväčší výlov červených lososov na svete sa vyskytuje v oblasti Bristol Bay kde je vylovených od 10 do 30 miliónov kusov lososov ročne počas krátkej a intenzívnej sezóny, ktorá trvá len niekoľko týždňov. Pomerne veľký výlov červených lososov je i v oblasti Cookovho zálivu, Zeme Princa Williama a Chignikskej Lagúny, v rozsahu od 1 – 6 miliónov kusov. Väčšina červených lososov je ulovená gilnetovými sieťami ťahanými za loďou alebo upevnenými na jednom konci na pobreží, iné sú vylovené purse seinermi a pomerne malá časť je vylovená trollingom v juhovýchodnej časti štátu. Z celkového výlovu lososov na Aljaške predstavujú asi 25-30%. Červenými ich nazývajú preto, lebo samce majú počas trenia brilantnú červenú farbu.
Charakteristické znaky: kovovo zeleno-modré sfarbenie na chrbáte s drobnými čiernymi škvrnami na stranách, svetlo zafarbené brucho a chvost, ktorý je často priesvitno zelený.

Silver salmon – Silver - /Coho salmon/ - strieborný losos

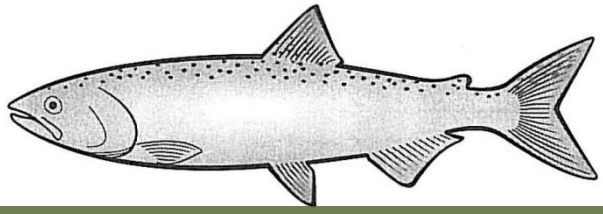

Coho tiež známy ako strieborný losos je tretím najcennejším aljašským lososom. Nachádza sa v pobrežných vodách Aljašky od Juhozápadu po Point Hope v Čukotskom mori a v rieke Yukon po Aljašsko-Yukonskú hranicu. Coho je mimoriadne prispôsobivý a môžeme ho nájsť v takmer každej prístupnej časti sladkovodných riek od veľkých hraničných povodí po malé vedľajšie prítoky.

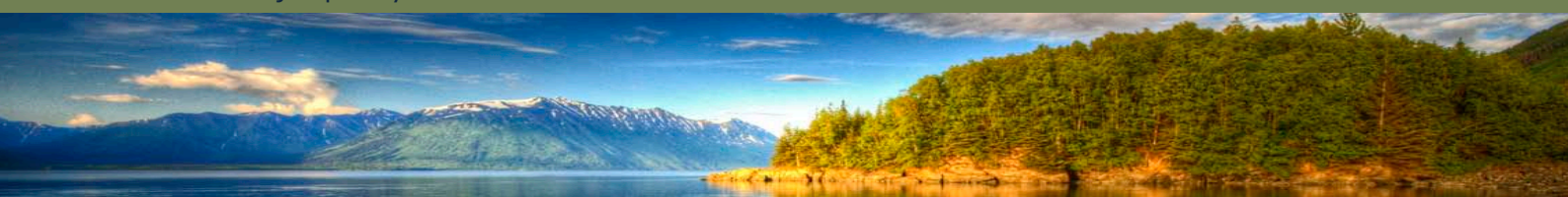

Dospelé jedince majú priemerne 75 cm a dosahujú váhu 4 kg, ale môžu vážiť až 13 kg. Dospelé lososy v slanej vode a čerstvo doplávané v sladkej vode majú jasne striebornú farbu s malými čiernymi bodkami na chrbte a hornej časti chvostovej plutvy. Od malých kráľovských lososov ich môžeme odlíšiť podľa chýbajúcich čiernych bodiek na spodnej časti chvostovej plutvy a zelenými ďasnami.
Strieborný losos sa neresí neskôr než ostatné druhy tichomorských lososov, vo všeobecnosti vchádza do prúdov sladkých vôd od júla do novembra, zvyčajne počas obdobia najvyššieho odlivu. Keď ryba dopláva do jej rodných vôd, samice vyhrabú hniezdo nazývane tiež „redd“ a nakladú 2.400 až 4.500 vajíčok. Keď sú vajíčka nakladené, následne sú oplodnené samčími spermiami. Ako i ostatné druhy losov umierajú krátko po neresení. Takmer polovica výlovu strieborného lososa je z oblasti Juhovýchodnej Aljašky chytaných najmä trollingom. V súčasnosti majú dôležité postavenie na trhu s čerstvými a konzervovanými lososmi.

Strieborný losos je vyhľadávanou rybou športových rybárov, je chytaný v slaných a sladkých vodách od júla do septembra. Športoví rybári počas roka ulovia aj 200.000 kusov strieborných lososov. V slaných vodách sú lovené pozdĺž pobrežia trollingovým alebo driftingom s návnadami ako sú sleďe, muchy a vábničky. V sladkých vodách sa ako návnady používajú lososie vajíčka, muchy, plandavé blyskáče alebo vábničky. Strieborný losos je veľkolepý bojovník a najväčší akrobat z tichomorských lososov. S ľahkým rybárskym výstrojom poskytuje vzrušujúcu a nezabudnuteľnú rybársku skúsenosť. V obchodoch s rybami sa zvyčajne predáva celý, môže sa konzervovať, aj údiť. Z celkového výlovu lososa predstavuje strieborný losos asi 5%.
Charakteristické znaky: kovovo modré chrbtové sfarbenie, jasná strieborná farba na bokoch, bruchu a na chvoste. Nepravidelné čierne bodky sú po celom chrbáte a na vrchnom laloku chvosta, mäso je zvyčajne ružové alebo červené.

Chum salmon – /dog salmon/ - psí losos

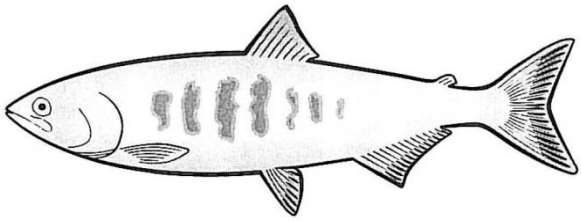

Chum salmon, tiež známy ako psí losos kvôli svojmu zvláštnemu výrazu a psím zubom, ktoré sa vyvinú samcom počas obdobia trenia. Je najviac rozšírený zo všetkých tichomorských lososov. Môžeme ho nájsť na juhu od rieky Sacramento v Kalifornii a ostrova Kiušu v Japonsku. Na severe od východnej časti ľadového oceánu po rieku Mackenzie v Kanade a od západu po rieku Lena na Sibíri. Psí losos je v prekvapivo veľkej miere loveným druhom v ľadovom oceáne, Severozápadnom regióne a aljašskom vnútrozemí, ale v ostatných regiónoch štátu má lov tohto druhu lososa pomerne malý význam. Táto ryba je pre Aljašských rybárov najmenej hodnotná, pretože jej mäso je bledé, žltasté, čo robí ju nepredateľnou v porovnaní s červeným lososom. Napriek tomu sa dobre predáva v supermarketoch pod 48. rovnobežkou. Dosahuje priemernú dĺžku 75 cm a váhu 4 kg. Ako červený i psí losos má kovovú zelenkavomodrú farbu vo vrchnej časti s jemnými čiernymi škvrnami. Kvôli tomuto sú ťažko odlíšiteľné od červeného a strieborného lososa bez hľadania ďalších nepatrných odlišností. Psí losos má menej ale zato väčšie kostené zubovité štruktúry na žiabrách ako ostatné druhy lososov a keď sa približuje do obdobia života v sladkej vode objavia sa mu po bokoch výrazné, zvislé pásy zelenej a fialovej farby. Naviac sa samcom vyvinie výrazný hákovitý nos a veľké ostré zuby. Samice majú naviac tmavé horizontálne pásy pozdĺž laterálnej čiary ale ich zelené a fialové pruhy nie sú tak zreteľné.
Psí losos sa väčšinou neresí v malých bočných riečištiach a v iných častiach veľkých riek kde výstupné prúdy poskytujú ideálne podmienky pre ochranu vajíčok. Taktiež ako ružový losos i psí losos sa neresí v slabých prúdoch riek a v medziprílivových zónach. Podobne ako kráľovský losos i niektoré psie lososy v rieke Yukon preplávajú až 2.000 míľ aby sa mohli neresiť v Yukonskej oblasti.
Za posledné roky sa priemerne vyloví cca 11 miliónov psích lososov v hodnote 32 miliónov dolárov. Väčšina je ulovených purse seingom a unášanými gilnetovými sieťami. Ironiou je, že pokiaľ ryby sami sú považované za najmenej hodnotné zo všetkých lososov ich vajíčka sú vo všeobecnosti najcennejšie zo všetkých, najmä na japonskom trhu Ikura, kde sú cenné kvôli sushi.

Charakteristické znaky: chrbát je kovovo modrý s nepravidelnými tmavými škvrnami, prsné plutvy, zadné plutvy a chvost majú tmavé končeky. Vytretní dospelí jedinci majú hákovitý rypák so zlomyseľnými zubami, ktoré vypadajú ako zuby psa. Lososy si uchovávajú svoje charkteristické znaky, ktoré vypadajú ako tmavé purpurové pásy uložené vertikálne po stranách.

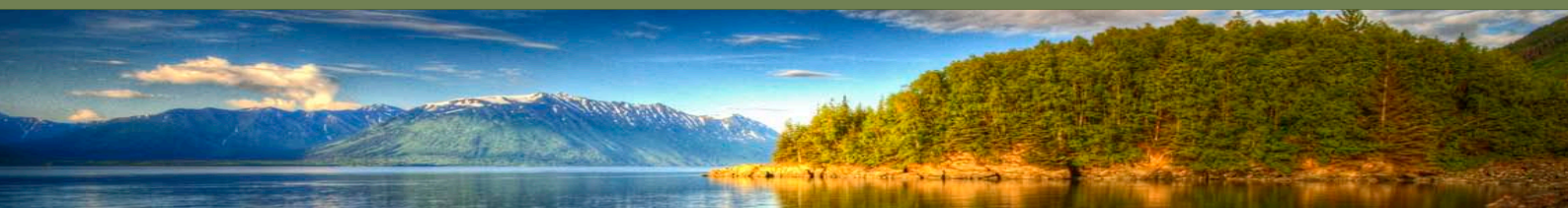

Pink salmon – /Humpy/ - ružový losos

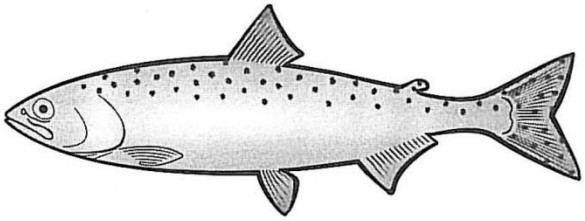

Ružový losos je tiež známy ako hrbáč alebo hrbatý (humpback / humpy) kvôli jeho veľmi výraznému, ploskému a šikmému hrbu, ktorý vyrastie na chrbte dospelých samcov pred neresením. Vo veľa aljašských pobrežných rybárskych spoločenstvách je tiež nazývaný „bread and butter“ kôli jeho dôležitosti pre miestny komerčný rybolov a ekonomiku. Ružový losos hrá dôležitú úlohu v športovom rybolove a ako zdroj potravy pre obyvateľov naprieč celou Aljašskou. Ružový losos sa nachádza od severu Kalifornie po rieku Mackanzie v Kanade a na západ od rieky Lena na Sibíri po Kóreu.

Je najmenší z tichomorských lososov nachádzajúcich sa v severnej Amerike s priemernou hmotnosťou 2 kg a priemernej dĺžky 30 – 50 cm. Dospelé jedince vracajúce sa do pobrežných vôd sú na chrbte jasnej kovovomodrej farby, strieborný na bokoch s množstvom veľkých čiernych bodiek na chrbte a po celej chvostovej plutve. Jeho šupiny sú veľmi malé a mäso je ružové. Ako sa ryba približuje k obdobiu neresenia samcov svetlý vzhľad sa mení do hnedej až čiernej farby s bielym bruchom. Samice zmenia farbu na olivovozelenú so šedými pásmi alebo fľakmi na chrbte a svetlofarebným bruchom. Kým samce vplávajú do neresiacich riek už majú vyvinutý charakteristický hrb a hákovité čeľuste.

Dospelé lososy sa neresia v aljašských riekach v období od neskorého júna až do polovice októbra. Veľa ružových lososov sa neresí v rozsahu niekoľko míľ od pobrežia a neresenie v medziprílivovej zóne alebo ústiach riek je veľmi bežné. Plytké žľaby kde sa prúdy riek prelievajú cez hrubý štrk alebo okrúhle kamene končiace v jazerách / rybníkoch sú priaznivými oblasťami na neresenie. Samica ružového lososa v závislosti od jej veľkosti vypustí 1500 až 2000 vajíčok. Po neresení samce i samice umierajú zvyčajne do 2 týždňov.
Väčšina ružových lososov je ulovená purse seingom a driftovými alebo gillnetovými sieťami. Menšie množstvá sú vylovené na bliskáče alebo pobrežnými sieťami. Priemerný ročný výlov týchto lososov je za posledných 10 rokov je 78 miliónov kusov.
Charakteristické znaky: veľké čierne bodky na chrbáte, tuková plutva, vačky na oboch stranách chvosta, oválne bodky na chvoste, bok je strieborný s malými šupinami, vo vode sa podobá kráľovskému lososovi, brucho je biele a chrbát je oceľovo modrý až modro-zelený, mäso je ružové.

Lov

Na lov lososa sa na Aljaške používajú 4 spôsoby- trollling, drift gillnetting, set gillnetting a purse seining. (Pozn. Slovenčina nemá pre tieto výrazy ekvivalentný preklad. Pojmy sú vysvetlené na konci príručky, priložené sú aj obrázky). Set gillnetting sa používa pod 48. rovnobežkou. Táto brožúra objasňuje ostatné tri spôsoby lovu.

Trolling

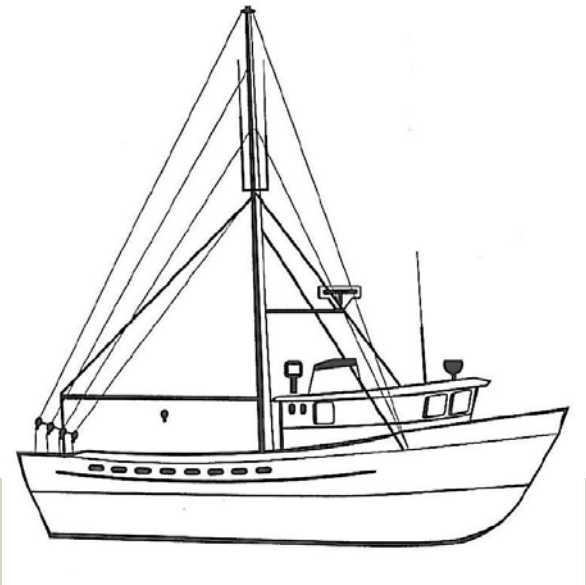

V Aljašských vodách operujú dva druhy trollingových lodí. Motorové trollery a ručné trollery. Tento manuál sa zameria len na motorové trollery. Je ťažko predstaviť si, že by majiteľ ručného trolleru platil zamestnanca.

Trollery sú malé rybárske lode obsluhované 1 – 4 pracovníkmi, ktorí lovia ryby na háky s návnadami. Počas lovu trollingom sa do vody spustia 4 oceľové lanká z nehrdzavejúcej ocele. Na každom z nich je 8 – 12 vodítiek opatrených návnadami a blinkrami. Tie sa ťahajú za pomaly sa pohybujúcou loďou. Laná sa periodicky vyťahujú na palubu mohutným navijákom zvaným „girdie„. Každé lanko sa potom ručne prekontroluje, či sú na ňom ryby. Ryby sa ihneď vyčistia, vypitvú a zmrazia a ostávajú na lodi až do vyloženia. Pracuje sa mesiac až 17 hodín denne, s výnimkou dní, keď sa treba vyhnúť búrke. Práca pri trollingu nie je fyzicky veľmi namáhavá, únavné sú dlhé hodiny.

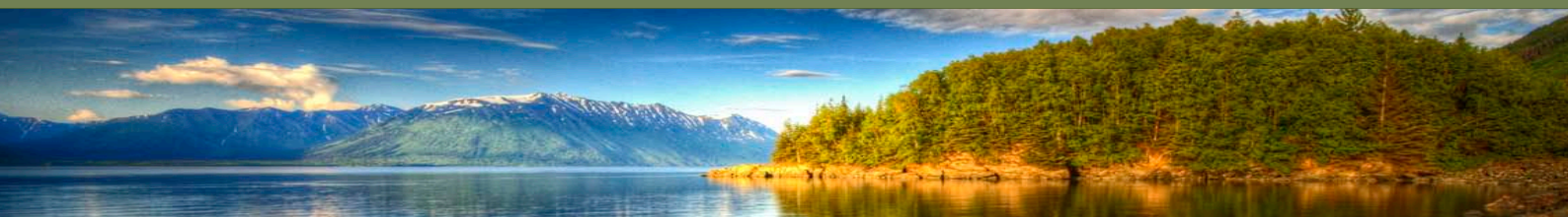

Trollingom je vylovených menej než 10% z celého množstva všetkých druhov lososa na Aljaške. Ale to čo strácajú na kvantite, získavajú lososy ulovené trollingom na kvalite. V čase intenzívnych lovných metód poskytuje táto metóda nevyplašené, nestresované lososy, ktoré boli ihneď vyčistené a zamrazené. Smerujú najmä do reštaurácií a na výrobu gurmánskych potravín. Losos ulovený trollingom má vynikajúcu predajnú cenu. Trolling je medzi mnohými rybármi považovaný za umenie, pretože lodiar musí presne vedieť, aký druh návnady a blinkerov má použiť, ako hlboko má laná spustiť, ako rýchlo má plávať loď a kde sa ryby nachádzajú. Pracovať s kapitánom, ktorý má niekoľkoročné skúsenosti je veľká výhoda. Lovenie trollingom je povolené jedine v juhovýchodnej Aljaške (región 1).

Veľa trollerov pracuje len s kapitánom a jedným palubným robotníkom, ktorý má prezývku „ťahač na palubu - boat puller„. Je zodpovedný za zvesenie rýb z lán, ich vyčistenie a zamrazenie. Ďalej obsluhuje naviják na jednej strane, upevňuje kladkostroje a občas varí.

Najlepší spôsob ako si nájsť prácu na trolleri je prísť pred začiatkom sezóny (od stredu do konca júna) a snažiť sa v dokoch stretnúť lodiarov. Ak stretnete lodiara, ponúknite mu pomoc pri príprave lode na sezónu. Nezabudnite, pravdepodobne budete jediný muž na palube, buďte teda pri výbere lodiara tak opatrný, ako sa len dá.

Plat je založený na percentách. Zvyčajne 12 – 15 % z predaja hrubého úlovku. Palubný robotník zarobí zvyčajne 2 500 až 5 000 USD za dvojmesačnú sezónu.

Fakty o trollingu

Veľkosť lode: 10 až 15 m
Metóda: háky a laná
Posádka: zvyčajne lodiar a jeden palubný robotník
Typ lovenej ryby: všetkých päť druhov lososa, najmä kráľovského a strieborného
Percento z Aljašského rybolovu: asi 2 %
Sezóna: koniec júna až stred augusta, koniec augusta až koniec septembra
Pracovná doba: 14-17 hodín denne, 7 dní v týždni
Región: Juhovýchod
Počet vydaných povolení: 970 (motorové), 2 150 (ručné)
Priemerný plat posádky: 2 500 – 6 000 USD za 2-mesačnú sezónu
Extrémne platy: 400 – 500 USD za deň
Povinnosti palubného robotníka : obsluha navijáku, čistenie a chladenie rýb, upratovanie, občas varenie
Najlepšie prístavy: Ketchikan, Petersburg, Sitka
Klady: umenie, vzrušenie, viac ako šport
Zápory: dlhý pracovný čas, málo miesta na ubytovanie

Gillnetting

Gillnetting je lovná metóda, ktorá používa veľmi jemne tkané siete, ktoré sú ako obrovské badmintonové siete natiahnuté priečne cez cestu, ktorou migrujú lososy. Horná strana siete sa udržuje hore pomocou plavákov, dolná časť je zaťažená ťažkým oloveným lanom. V stene, ktorá takto vznikne sa ryby zachytia žiabrami, plutvami a šupinami. Sú dva základné druhy gillnettingu: pevný a pohyblivý. Pevný gillnetting sa používa na severe Aljašky v ústiach riek. Sieť je napevno ukotvená. Pohyblivý gillnetting sa realizuje z lodí a umožňuje loviť aj v hlbokých oceánskych vodách. Pevný gillnetting sa dá nainštalovať za pár minút prakticky kdekoľvek, v závislosti od počasia, prúdu a množstva rýb, ktoré majú byť chytené. Sieť sa potom pomaly vytiahne a ryby sa z nej vytrasú. Sieť sa potom znova napne a proces sa opakuje.

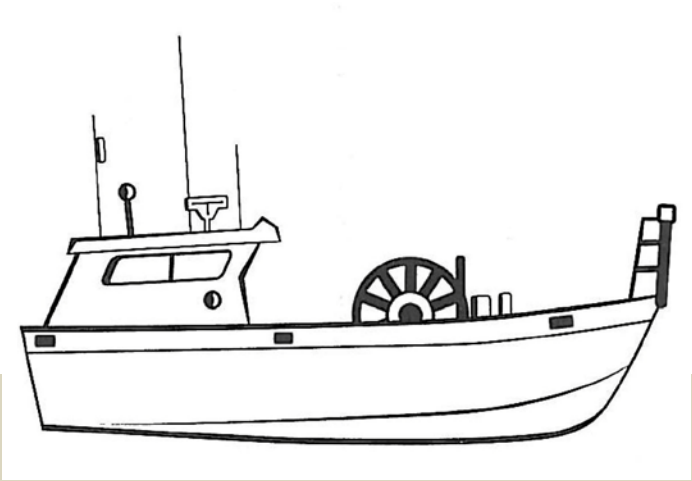

Zákony štátu Aljaška v Bristol Bay zakazujú používanie gilneterových lodí dlhších ako 32 stôp. Veľa lodí loviacich mimo zóny Bristol Bay sú vo veľkosti od 32 – 42 stôp. Rybári loviaci gilnetingom používajú siete v dĺžke od 900 do 1800 stôp s rôznou veľkostou oka siete. Táto rôznorodosť sietí je spôsobená výberom rybárov ale i predpismi úradov regulujúcich rybolov.

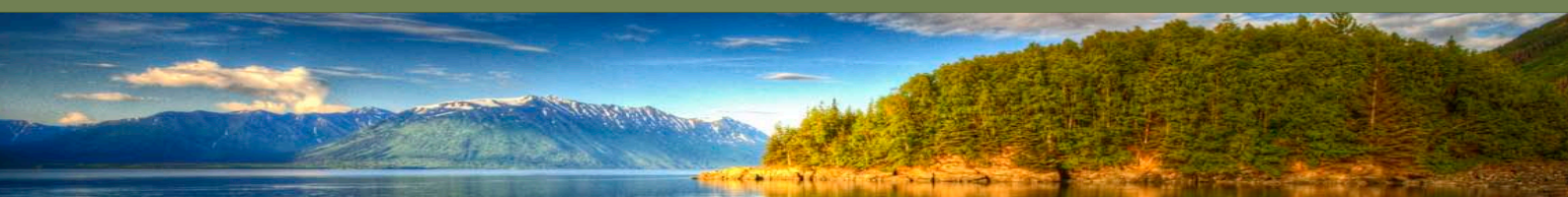

Gillnetterové lode sú vybavené veľkým bubnom, ktorý vyzerá ako obrovská špulka, namontovaná v strede lode a používa sa spúšťanie a vyťahovanie siete. V Bristol Bay býva bubon umiestnený na zadnej strane lode.

Kto hľadá prácu v gillnettingu mal by sa koncentrovať na Juhovýchod, Zem Princa Williama, Kenaiský poloostrov Bristol Bay. (regióny 1,2 a 5)

Na Juhovýchode sezóna gillnettingu beží od začiatku júla do stredu septembra, tí ktorí hľadajú prácu by mali prísť už koncom júna. Najpoužívanejším spôsobom, ako si nájsť zamestnanie je chodiť po dokoch a pýtať sa, či niekto nepotrebuje palubného robotníka. Skúste tiež poslať kartu s Vašim menom, kvalifikáciou a kontaktom na adresy firiem uvedené v bulletine v miestnych prístavoch. Uveďte údržbárske, alebo kuchárske skúsenosti a vyjadrite svoju ochotu pomôcť s prípravou lode na sezónu.

Department of Fish and Game pevne reguluje všetky rybolovné periódy. Gillnetterom povoľuje lov 7 dní týždenne v závislosti od regiónu, množstva ulovených rýb, sily migrácie lososa atď.. Trvanie otvorenia je zvyčajne 12 až 24 hodín. Medzi jednotlivými otvoreniami rybári robia opravy a pripravujú sa na ďalšie otvorenie, odpočívajú a spoznávajú krásy kraja. Neskúsení robotníci na gillnetteroch zvyčajne dostávajú 5 % z celkového príjmu lode, zatiaľ čo skúsení palubní robotníci dostávajú 8 až 12 %, čo predstavuje asi 4 000 – 7000 USD za dvojmesačnú sezónu.

Gillnetting bol dlho predmetom sporov. Ázijské lode používali obrovské niekoľkomíľové siete, ktoré okrem rybolovu ničili všetko živé, čo im stálo v ceste. Tieto siete boli zakázané medzinárodným právom. Siete používané aljašskými rybármi v aljašských vodách sú omnoho menšie a rybárov diskriminujú. Jeden s pozorovateľov nám referoval, že počas dvanásťhodinového otvorenia sa nepodarilo chytiť ani jednu rybu. Bristol Bay je ďaleko najvýnosnejšou gillnettingovou oblasťou na Aljaške. Typická mzda palubného robotníka tu dosahuje 8 – 12 000 USD za 6 týždňovú sezónu. Samozrejme cesta je veľmi drahá a preto nedoporučujeme cestovať bez vopred zabezpečebnej práce. Takisto nedoporučujeme cestu začiatočníkom.

Profil pracovníka: Život na loviacej lodi

Ernie Carlson strávil leto prácou na gilneterovej lodi mimo mesta Homer.

Keď som hľadal prácu, chodil som po lodeniciach v Homer a ak som zbadal kapitána alebo posádku, ktorá moc nepracovala, zastavil som sa a rozprával sa s nimi. Keď som mal šancu, ponúkol som svoju prácu a kým väčšina kapitánov povedala, že nemajú dostupnú prácu, dostal som niekoľko pozitívnych odpovedí a dohodol som sa na ďalších pohovoroch. Napokon som stretol kapitána, ktorý ma nenajal priamo, ale požiadal ma, či by som mu nepomohol s prácami okolo lode. Pomáhal som s údržbou a opravami a potom najal na lov počas sezóny červeného lososa pri ústí rieky Kenai.

Kým sme boli na palube, mojou povinnosťou bolo hádzať siete z lode a ťahať ich späť. Taktiež som strávil mnoho času prácou pri motore, pretože motor potreboval neustálu údržbu. Neinklinujem príliš k mechanike, ale robil som, čo som mohol. Ak máte vôbec nejaký druh mechanických skúseností, dajte to kapitánovi vedieť.

Vstávali sme skoro ráno, naštartovali sme loď, vzali sme si rybárske náradie a odštartovali sme loviť. Vyhadzovanie a ťahanie sietí zabralo mnoho času. Gilnet pozostáva zo skutočne dlhej siete s reťazcom plávajúcich bójok, ktoré sú pripojené ku koncu vrcholu a ťažké články reťaze sú pripojené ku dnu, ktoré drží dno spodnej siete. Kým kapitán riadi loď, ja vyhadzujem bójky a iný člen posádky, dievča z Írska vyhadzuje články reťaze. Niekedy krúžilo okolo veľa lodí a vy ste museli dávať pozor, aby ste sa nedostali do iných sietí a teritórií. Zvyčajne sme čakali 10 alebo 15 minút a potom sme zvinuli siete, vybrali ryby a dali ich do vymedzeného lodného priestoru. Ak bol lov dobrý, lovili sme ryby v tej istej oblastí väčšinu dňa, ale ak bol slabší, plavili sme sa do novej oblasti. Lovili sme tak dlho ako sme mohli každý deň. Jediná vec, ktorá krátila naše pracovné hodiny, bola organizácia Fish And Game, ktorá skrátila prípustné hodiny lovenia v určité dni, alebo ak sme mali mechanické problémy alebo ak boli naše siete zničené.

Na konci dňa sme sa plavili do konzervárne, kde pracovníci vybrali ryby von z lodného priestoru veľkou sieťou. Jeden z nás vyšiel na brech a pomáhal počítať ryby, aby nás konzerváreň neoklamala a ďalší z nás začal polievať hadicou lodný priestor a čistiť palubu, čo bola pekne ťažká práca.

Pracoval som za 5%-ný posádkový podiel. Skutočne som nemal mnoho voľného času, pretože sme kotvili mimo ústia prístavu a nechodili sme na pobrežie často. Keď sme išli do mesta, chodili sme zvyčajne do práčovne alebo sme kupovali jedlo a zásoby. Potom sme sedeli na lodi a

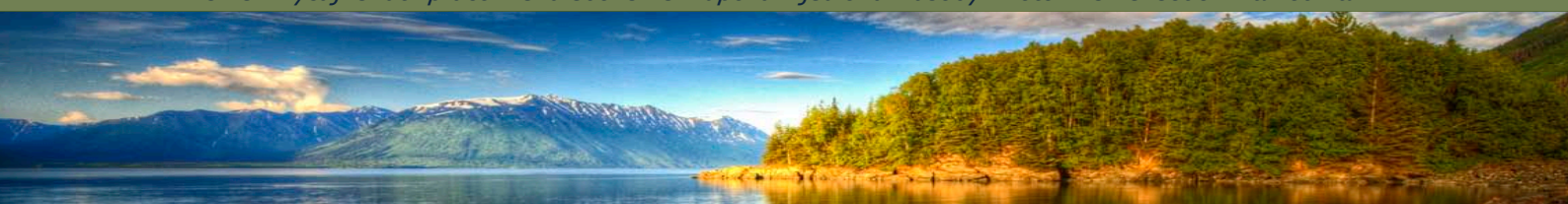

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.